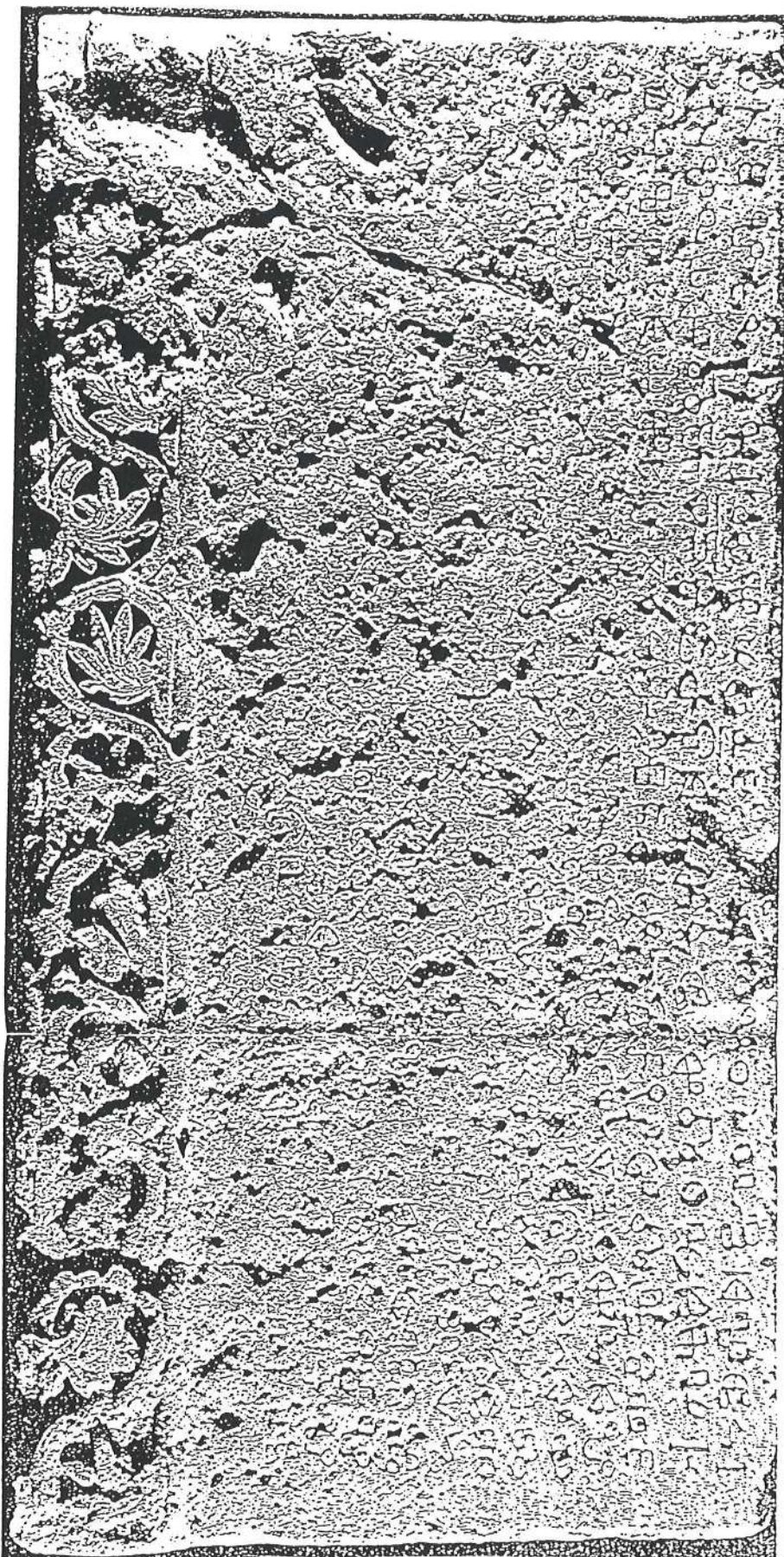

ČITATELJ, br. 6

MJESEC HRVATSKE KNJIGE 2000

Bašćanska ploča

Mursko Središće, Gradska knjižnica i čitaonica, studeni 2000.

"PRAVA KNJIGA mora biti neiscrpna kao i prava ljubav, suputnik u samoći, koji govori u tišini, jezikom tišine. Mora moći ispuniti vrijeme smislom, život na pustom otoku, jednako kao i život u srcu svjetlosti. I mora biti živa, kao ruke koje ju drže, kao oko koje je čita, oko u središtu duše. Prava knjiga mora imati svoju visinu i dubinu, horizontalu i vertikalnu, svoj cvijet i križ, miris i sudbinu, prošlost i budućnost, te sadašnjost koja je vječna, vječnost stiha ili rečenice u uvijek svježoj misli. Prava knjiga mora tiho dozivati da je otvorimo i zatim, poput sirena pjevati tako opojno da je ne poželimo zatvoriti nikad kao da čujemo glasnu glazbu koja slijedi": - Maja Gjerek Lovreković.

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJA MEĐIMURSKA
GRAD MURSKO SREDIŠĆE

GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA
MURSKO SREDIŠĆE

Urednica: Barbara Novak, učiteljica hrvatskog jezika, razredne nastave
i knjižničarka.

Kompjuterska obrada: Suzana Goričanec, Lidija Mavrič, Željko Sklepić,
Ružica Žganec.

ČITATELJ, br. 6

*List za promicanje kulture, stvaralački rad, edukaciju, informiranje,
pouku i zabavu čitatelja knjižnice.*

Sudionici literarnog natječaja:

Osnovna škola Mursko Središće

Osnovna škola "Dr. Vinka Žganca" Vratišinec,
Područna škola Gornji Kraljevec

Osnovna škola Sveti Martin na Muri
Područna škola Peklenica

Članovi uredništva:

Vesna Čalopa, učiteljica

Franjo Liklin, učitelj

Sonja Vršić, prof.: korektura

Petar Novak, učitelj, Područna škola Peklenica

Marija Mavrič, pročelnica za kulturu Grada Mursko Središće

Učenici OŠ Mursko Središće: Maja Kovačić, Dino Procaj,

Ivica Goričanec, Kristina Sklepić,

Kristina Tuksar, Damjana Zadravec.

SPONZORI:

Grad Mursko Središće
Milena Petković, Mursko Središće
Gordana Šoltić, Križovec

NAKLADNIK:

Gradska knjižnica i čitaonica Mursko Središće
Ravnatelj Barbara Novak

"Sanjao sam da bi život trebao biti radost. Probudio sam se i shvatio da je život napor. Radio sam i uvidio sam da je u naporu radost."

(R. Tagore)

RIJEČ UREDNICE

Poštovane čitateljice i čitatelji!

"Vi ste ono što čitate"
Jim Rohn

Od srca Vam, ljubitelji knjiga i poštovatelji pisane riječi, čestitam "Mjesec hrvatske knjige 2000." Radujem se svakom novom čitatelju. Šesti broj knjižničnog glasila "Čitatelja" u znaku je jubilarne 2000. godine kršćanstva, (kojoj temi je 4. broj posvećen 10.04.2000), 900. godine otkrića starohrvatskog blaga "Bašćanske ploče", "Mjeseca hrvatske knjige 2000", kojim programom obilježavamo 2. godišnjicu od osnutka narodne Gradske knjižnice i čitaonice Mursko Središće.

Posebna je tema osvrt na suradnju Grada Mursko Središće s mjestancem Nardom u Mađarskoj te literarna radionica na jeziku gradišćanskih Hrvata: nardanske mladeži koja je od 22. do 25. lipnja 2000. boravila u Murskom Središću, družeći se s mladeži grada, a u cilju usavršavanja materinjeg hrvatskog jezika. Zato ćemo sveske ovog broja Čitatelja poslati sa zahvalnošću sudionicima iz Narde i srdačnim pozdravima svim Nardancima.

Blagdanu knjige posvećeno je u našem listu - zborniku radova mnoštvo učeničkih literarnih ostvaraja pod geslom: "Kaj se dela v mojem zavičaju?", a glasilo je obogaćeno i drugim poetskim i likovnim sadržajima, prateći uz to i kulturološka zbivanja u Gradskoj knjižnici Mursko Središće te bilježenjem običaja ovog podneblja.

Čestitam i zahvaljujem autorima, učiteljima mentorima, Osnovnoj školi "Dr. Vinka Žganca" Vratišinec, Područnoj školi Gornji Kraljevec, Osnovnoj školi Mursko Središće i Područnoj školi Peklenica, članovima LUGM-e, suradnicima te sponzorima, želeći im svako dobro.

S osobitim poštovanjem!

Barbara Novak

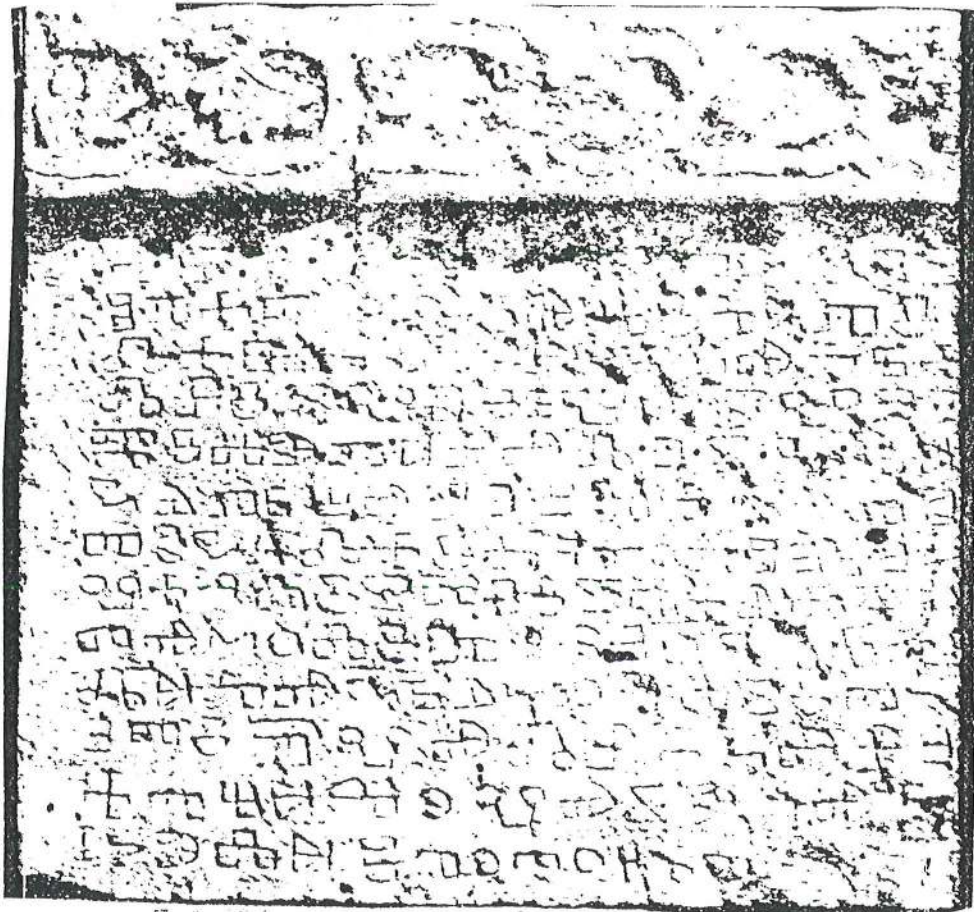
BAŠĆANSKA PLOČA IZ BAŠKE NA OTOKU KRKU

Baščanska ploča nosi ime po mjestu u kojem je nađena - Baška na otoku Krku kraj sela Jurandvora. Ploča je od kamena vapnenca, a predstavlja jedan od najznačajnijih i najstarijih spomenika hrvatskog jezika pisan glagoljskim pismom oko 1100. g.

Na gornjem reljefnom pojasu ploče teče ukras koji tvore biljni motiv troprutastih vitica i stilizirano lišće. Sav je ostali prostor ispunjen glagoljskim natpisom u 13 redaka.

Prema opisanim karakteristikama, ploča je služila kao plutej oltarne pregrade u crkvi sv. Lucije, u čijem pločniku je sredinom 19. st. i nađena.

Dušan Jelovina

MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

MJESEC HRVATSKE KNJIGE 2000

Grad Mursko Središće

tel. 040/543-113

faks 040/544-002

PROGRAM

(15.10. - 15.11.)
2000.

**GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA
MURSKO SREDIŠĆE
TRG BANA JOSIPA JELAČIĆA 40
40315 MURSKO SREDIŠĆE**

11.10.2000. KALMAN MESARIĆ: "Poker Baltazara Bodora", predstavljanje
18,00 romana

13.10.2000 Književno glazbena večer s otvorenjem izložbe slika MARIJANA
KRAJACIĆA iz Selnice, "Knjiga na početku novog milenija",
18.00 sati Gradska knjižnica

16.10.2000 "ZDRAVA HRANA, ZDRAV ŽIVOT" - predavanje popraćeno
izložbom literature te izložbom i degustacijom hrane uz Svjetski dan
hrane - AUGUST OŠLAJ, pjesnik i makrobiotičar, iz Lendave, R Slovenija
18.00 sati Gradska knjižnica

18.10.2000 Književni susret s piscem LADISLAVOM RADEKOM, članom
Književnog kruga "Reči rieč". Iz međimurske etno - zbirke Stanislava
Trstenjaka iz Marofa, Sv. Martin na Muri, (demonstracija),
8.30 sati PŠ Hlapičina
10,00 sati OŠ Mursko Središće
11.30 sati PŠ Peklenica

23.10.2000 Omiljela razbibriga - hobi djece u slobodno vrijeme: izložba
14.00 sati Gradska knjižnica

23.10.2000 "Dobro nam došli đaci prvaci" - informacijsko - edukacijski program za
prve razrede OŠ Mursko Središće i područnih škola Hlapičina i
Peklenica
15.30 sati Izložba slikovnica i predstava u knjižnici

LISTOPAD "ČITANJE JE PUSTOLOVINA", nacionalni kviz za poticanje čitanja,
Zagreb, Hrvatski centar za dječju knjigu.
Učenici Osnovne škole Mursko Središće.

LISTOPAD Gradska knjižnica: natječaj za literarne radove učenika OŠ Mursko
Središće, OŠ Sv. Martin na Muri i OŠ "Dr. Vinka Žganca" Vratušinec.
Tema: "Kaj se dela v mojem zavičajju?", "Kaj se v jeseni dela, v letu,
protuletju i zimi?"

LISTOPAD Promotivno - animacijski program "MHK 2000", Lokalne radiostanice.

LISTOPAD Izložba novih knjiga

LISTOPAD- Likovne radionice za djecu iz dječjeg vrtića i OŠ Mursko Središće.
STUDENI

15.10.-15.11. Oprost zakasnine i smanjenje članarine
2000,

06.11.2000 Književni susret s pjesnikinjom PETRANOM SABOLEK, iz Čakovca
13.30 sati OŠ Mursko Središće - 1. a., b., - 2. a., b.
14.20 sati -"- -"- - 3. a., b., - 4. a., b.

07.11.2000 Promocija "Čitatelja" br. 6, lista Gradske knjižnice i čitaonice Mursko
Središće, na susretu literata, uz otvorenje likovne izložbe LUGM-a.
"Kulku kaplic, tulko let" - narodni običaj krštenja mošta: Dragutin
Kočila iz Donjeg Koncovčaka.
18.00 sati Galerijski prostor Knjižnice

STUDENI "ŠTA SE U KNJIŽNICI RADI?"
Izložba fotografija: kronologija događanja u knjižnici.

MJESEC HRVATSKE KNJIGE ZAPOČEO I U GRADSKOJ KNJIŽNICI I ČITAONICI MURSKO SREDIŠĆE

Predstavljanjem romana Poker Baltazara Bodora i obilježavanjem 100. obljetnice rođenja pisca ovog romana, Kalmana Mešarića, započeo je ovogodišnji Mjesec hrvatske knjige kojeg u Murskom Središću iz godine u godinu sve uspješnije organizira Gradska knjižnica i čitaonica Mursko Središće. Sve pak poslove vodi i koordinira Barbara Novak, ravnateljica knjižnice. Što će sve građani i školska djeca moći vidjeti i doživjeti u danima

upriličujemo druženje s Ladislavom Radekom iz Šenkovca, kao i prezentaciju etno zbirke Stanka Trstenjaka iz Marofa. Za djecu priređujemo izložbe, susrete s pjesnicima te edukativne programe. Za kraj Mjeseca hrvatske knjige predvidjeli smo promociju šestog broja Čitatelja, lista Gradske knjižnice i čitaonice, susret literata te otvorenje izložbe Likovnih umjetnika gornjeg Međimurja. Kako će to biti pred Martinje, obred krštenja mošta pod nazivom Kulko kaplic, tulko let obaviti će Dragutin Kočila iz

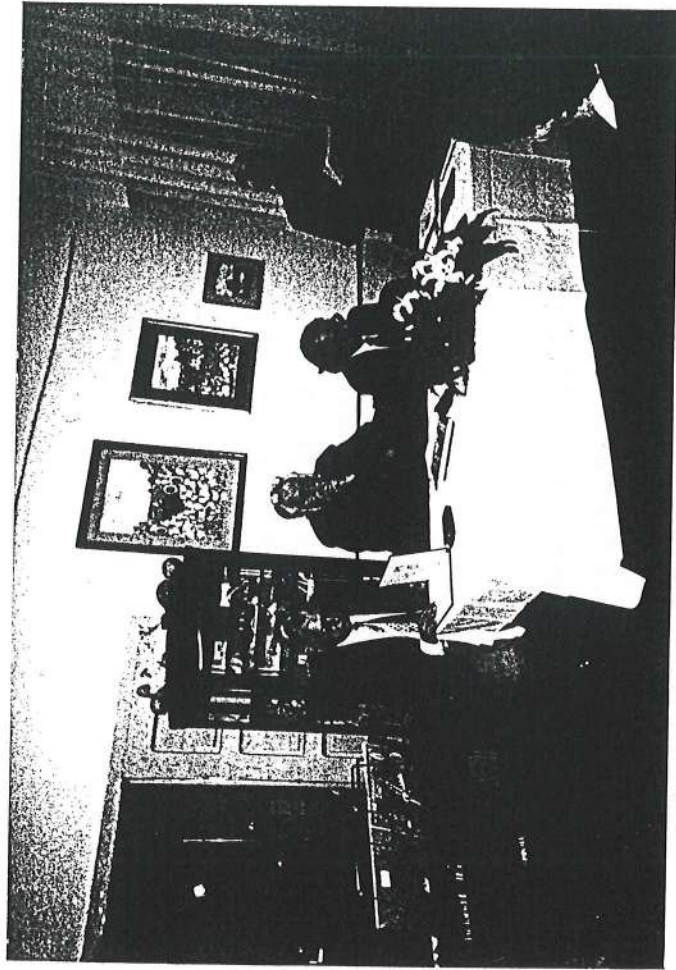
Barbara Novak

Od književnih večeri do krštenja mošta

koji su pred nama, govori ravnateljica Novak: -U prethodnim godinama provođenja Mjeseca hrvatske knjige stekli smo određena saznanja te smo prema tim iskustvima načinili ovogodišnji program, za koji pretpostavljam da je raznovrstan i da svatko može pronaći ono što mu je najbliže, odnosno najzanimljivije. Već pr-

vog dana uspjeli smo dobiti istaknute hrvatske književnike i publiciste Fabria, Donata i Bartolića na predstavljanje knjige Kalmana Mesarića. Potom smo upriličili književnu večer s otvorenjem izložbe Marijana Krajačića iz Selnice, kao i predavanje na temu zdrave hrane i zdravog života u povodu Svjetskog dana hrane. U srijedu (18. listopada)

Donjeg Koncovčaka. Značajnim smatram što će tijekom ovog mjeseca knjige biti sproveden oprost zakasnine i smanjenje članarine, pa pozivam sve one koji kod sebe imaju naše knjige da ih vrate bez bojazni da će biti sankcionirani - pojasnila je Barbara Novak, ravnateljica središćanske Knjižnice. (S. Mesarić)

100. obljetnica rođenja
hrvatskog književnika

KALMANA MESARIĆA

Prelog, 17.IX.1900. – Zagreb, 30.I.1983.

Pozivnica

GRAD MURSKO SREDIŠĆE

Gradska knjižnica i čitaonica Mursko Središće
Matica hrvatska Čakovec

Čast nam je pozvati Vas na obilježavanje
100. obljetnice rođenja hrvatskog književnika
KALMANA MESARIĆA i predstavljanje
romana "*Poker Baltazara Bodora*".

**Mursko Središće, Gradska knjižnica i
čitaonica, srijeda 11. listopada 2000.
godine u 18,00 sati.**

O književnom djelu Kalmana Mesarića govorit će:

- dr. Zvonimir Bartolić, književnik i povjesničar književnosti,
- akademik Nedjeljko Fabrio, književnik,
- Branimir Donat, hrvatski književnik i povjesničar književnosti,
- tekstove Kalmana Mesarića interpretirat će Vinko Lisjak, dramski umjetnik,
- glazbeni program – Marija Trstenjak, mentor

Dramatik, novelist i pjesnik, redatelj, kritičar i romanopisac, pa i dvostruki dobitnik Demetrove nagrade, Kalman Mesarić – u povijesti hrvatskog kazališta poznat i kao tvorac hrvatskog pučkog teatra – jedna je od najzanimljivijih pojava u hrvatskoj kulturi. U hrvatsku literaturu i kazalište dvadesetih godina dvadesetog stoljeća ulazi na valu modernističko-ekspresionističkih eksperimenata. Piše novelu *Divlji ples*, objavljuje zbirku pjesama Tragigroteske i dramski triptihon *Kozmički žongleri*. Usporedio se javlja kao kritik, redatelj i teoretič umjetnosti (*Smjerovi moderne umjetnosti*). Od 1927. do 1930. na Kazališnoj akademiji Lessing u Berlinu studira dramaturgiju. Godine 1930. piše pučku dramu *Joco Udmanić* preusmjeravajući se na društvene i socijalne teme. Nakon toga slijede komedije, satire i drame *I u našem gradu*, *Poslovne tajne*, *Korak preko rampe*, *Gospodsko dijete*, *Estera* (biblijska tema). Prevodio je s njemačkog i mađarskog. Uvijek zanimljiv i izazovan, najveći uspjeh postigao je svojom komedijom – pisanom na kajkavštini – *Gospodsko dijete*. Nakon Drugoga svjetskog rata djeluje na brojnim hrvatskim i bosanskohercegovačkim kazalištima u Zagrebu, na Rijeci, u Splitu, Sarajevu, Tuzli, Šibeniku, Varaždinu. Zapravo malo je teataru u kojima ovako ili onako nije bio nazočan. Obnavlja repertoar, izgrađuje estetske kriterije, na srednjim školama i kazališnim studijima odgaja glumački podmladak, pokreće kazališne listove i časopise, piše kazališne rasprave i kritike. Sve to radi pod Damoklovim mačem raznih gradskih agitpropa. Istodobno njegova komedija *Gospodsko dijete* ponovno na hrvatskim pozornicama doživljava velike uspjehe. Vrativši se prozi, godine 1973. teškom mukom objavljuje roman zavičajne inspiracije *Dravom zlato plovi*. Mesarićev drugi roman kazališne inspiracije, *Poker Baltazara Bodora*, nastao je u godinama kada i roman *Dravom zlato plovi*. Trebao je biti objavljen 1980. – u godini njegove 80. obljetnice života – ali mu je Sizovo povjerenstvo u Čakovcu uskratilo subvenciju – pod izlikom da ne govori "o radničkom pokretu i revolucionarnoj prošlosti".

Danas, dvadeset godina nakon prvog pokušaja tiska romana, Matica hrvatska se Kalmanu Mesariću – o njegovoj stotoj obljetnici rođenja – odužuje tiskom njegovog djela, faktički 1980. cenzurom zabranjenog.

Dr. Zvonimir Bartolić

Godišna izvješćica i
bilančna

Mursko Središće

Zahvalujem vam na sjajno
organiziranoj kupovini
većini porodica 100-ak letnjica
i toplom i srdačnom prijemu
ekipe.

Priate izlaze ovog srijedog
večera;

Viktor Lisjak

Članice
100000 30

ČITANJE JE

sudjeluj i ti!

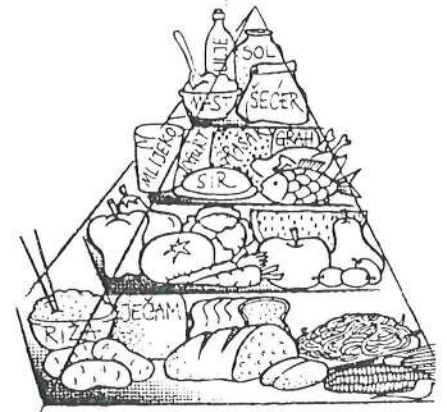
UČESNICI NACIONALNOG KVIZA ZA POTICANJE ČITANJA:

"Čitanje je pustolovina"

1. Sanda Bogdan	16. Ana Sklepić
2. Denis Breznik	17. Kristina Sklepić
3. Marinela Frančić	18. Željko Sklepić
4. Ivica Goričanec	19. Martina Strojko
5. Genoveva Krsnik	20. Jelena Šinko
6. Josipa Krsnik	21. Kristina Tibaut
7. Nikola Liklin	22. Dora Turk
8. Sara Matjašec	23. Mateja Varga
9. Lucija Mutvar	24. Nikolina Vinko
10. Luka Novak	25. Nikolina Vrhar
11. Tomo Novak	26. Nela Vrtarić
12. Branka Petanjek	27. Aleksandra Vuri
13. Lana Premoša	28. Sebastijan Vuri
14. Tea Premoša	29. Damjana Zadavec
15. Daniel Presečan	

PIRAMIDA ZDRAVE I PRAVILNE PREHRANE

UZ SVJETSKI DAN HRANE

Živjeti zdravo uz zdravu hranu

voda, od voća i povrća do raznih prisutnih, poslužio za degustaciju. (T) Snimila R. Topličancec

Pjesnik i makrobiotičar A. Ošljaj pričao je o zdravoj hrani

U sklopu Mjeseca hrvatske knjige 2000 te uz Svjetski dan hrane u Gradskoj knjižnici i čitaonici u Murskom Središću upriličeno je predavanje o zdravoj hrani.

Pod nazivom Zdrava hrana, zdrav život održao ga je proteklog ponedjeljka pjesnik i makrobiotičar August Ošljaj iz Lendave u susjednoj Sloveniji.

Predavanje je popraćeno izložbom literature vezane uz zdravu prehranu te izložbom proizvoda koji se koriste u takvoj prehrani. Pun stol zdravih proiz-

Pun stol s izloženim proizvodima zdrave hrane nakon predavanja i degustacije ostao je prazan

SVE O KNJIGAMA I OKO NJIH

ne aktivnosti planirane su tim Mjeseca hrvatske knjige u Gradskoj knjižnici i čitaonici Murskom Središću.

sim književno-glazbenih i susreta s književnicima va se i niz drugih priredbi renih na popularizaciju knjižtanja.

ko je proteklog tjedna otvorlozba slika **Marijana Krajačića** iz Selnice, a narednih dana bit će se izložba dječjih radova na temu slobodnog vremena, ba novih knjiga te fotografija nu Što se u knjižnici radi?. U je likovna radionica za djecu jeg vrtića i osnovne škole u

Murskom Središću.

Organizirat će se natječaj za izbor najboljih literarnih radova učenika OŠ Mursko Središće. Sv. Martin na Muri i Dr. Vinko Žganec Vratišinec s temom Kaj se dela v mojem zavičaju.

Učenici će sudjelovati u nacionalnom kvizu za poticanje čitanja zvanog Čitanje je pustolovina.

Dio programa održavat će se i u osnovnim školama na području grada Mursko Središće i pripadajućih mu naselja.

U studenom će se predstaviti šesti broj lista Čitatelj, kojeg izdaje Knjižnica. Istovremeno će biti otvorena i izložba članova Likovnog

udruženja gornjeg Medimurja te predstavljen narodni običaj krštenja mošta.

Za svo vrijeme trajanja Mjeseca knjige, od 15. listopada do 15. studenog, provodi se akcija oprosta naplate zakasnine za knjige vraćene nakon utvrđenog roka te smanjenja članarine.

PROGRAMI TIJEKOM OVOG TJEDNA

* srijeda (18. listopada) - Književni susret s piscem **Ladislavom Radekom**, članom Književnog kruga "Reči rieč".

- Iz medimurske etno-zbirke **Stanislava Trstenjaka** iz Marofa,

Sv. Martin na Muri (demonstacij.

- 8,30 sati PŠ Hlapičina

- 10 sati OŠ Mursko Središće

- 11,30 sati PŠ Peklenica

* ponedjeljak (23. listopada)

Omiljena razbibriga - hobi djece slobodno vrijeme: izložba

- 14 sati Gradska knjižnica

* ponedjeljak (23. listopada)

"Dobro nam došli daci prvaci" - i formacijsko-edukacijski progra za prve razrede OŠ Mursko Središće i područnih škola Hlapičina, Peklenica

- 15,30 sati Izložba slikovnica: predstava u knjižnici

Učenici su sami recitirali svoje pjesničke pokušaje

KNJIŽEVNO-GLAZBENA VEČER

RED SLIKA, RED STIHOVA, RED GLAZBE

Druga samostalna izložba člana Likovnog udruženja gornjeg Medimurja **Marijana Krajačića** iz Selnice otvorena je proteklog petka u Gradskoj knjižnici i čitaonici Mursko Središće. O autoru i izloženim djelima na priredbi je govorila **Marija Mavrič**, članica Gradskog poglavarstva zadužena za kulturu. Autor je izložio radove u tehnikama olovke i slame. Specifičnu tehniku slame, prema riječima M. Mavrič, usavršio je do virtuoznosti. Gledano tematski, na radovima mu prevladava medimurski krajolik.

Svoje su uspjele pjesničke pokušaje na razne teme recitirali učenici OŠ Mursko Središće. Svi radovi bit će objavljeni u listu Čitatelj, kojeg izdaje Knjižnica i

Cvijeće za autora izložbe iz ruku ravnateljice knjižnice **Barbare Novak**

čitaonica. Doživljaje prisutnih upotpunili su zvuci citre koju je svirao **Mirko Šernek** iz Črenšovaca u susjednoj Sloveniji. Mali sudionici priredbe primili su simbolične poklone sponzorice **Milene Petković** te Gradske knjižnice, a autor izložbe i gost iz Slovenije bukete cvijeća. (T)

Preuzeto iz lista "MEDIMURJE"

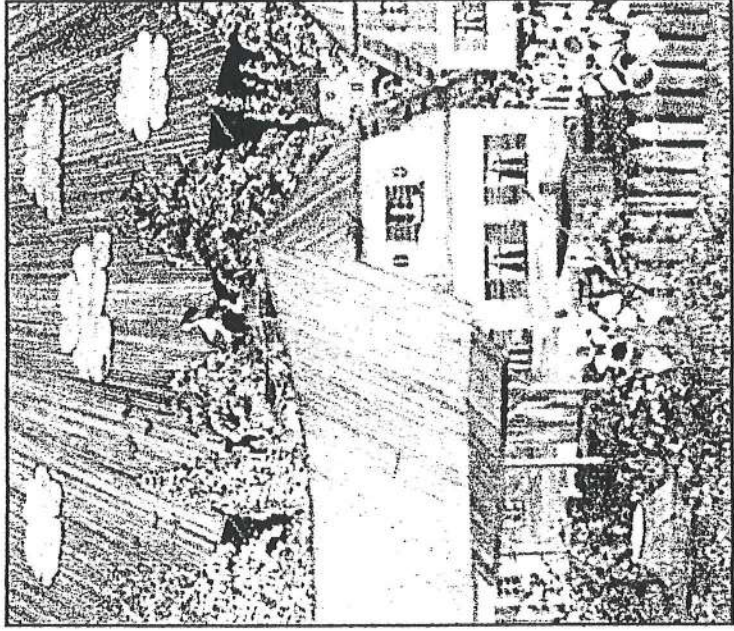

GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA MURSKO SREDIŠĆE

Izniman interes za Krajačićevu izložbu

Minulog vikenda u izložbenom prostoru Gradske knjižnice i čitaonice u Murskom Središću otvorena je likovna izložba Marijana Krajačića iz Selnice. Ovo je Krajačićeva II. samostalna izložba, a otvorila ju je i o umjetnikovu radu i životu govorila Marija Mavrič, članica Gradskog poglavarstva zadužena za kulturu. Mavričeva je naglasila da Krajačić stvarajući voluminozne oblike s izrazitim smislom za trodimenzionalnost, raznim veličinama postiže osjećaj prostora među Goricama, klopocima, kokotima, suncokretima, starim vrbama, picckima i toplim seoskim domom. Stare hiže su svjedoci jednog vremena kojem se autor neprestano vraća s nostalgijom. Krajačić se predstavlja sa sedam radova u tehnici slame te šest radova u tehnici olovke. Izložba je kod publike pobudila velik interes i prema riječima ravnateljice Barbare Novak već je odlučeno da ostane otvorena dulje nego je prvotno planirano. Inače, u središćanskoj Knjižnici se gotovo svakodnevno održavaju različite priredbe, a povod je Mjesec hrvatske knjige. Na slici: Marijan Krajačić i članica Gradskog poglavarstva Marija Mavrič (S. Mesarić)

Preuzeto iz "MEĐIMURSKIH NOVINA"

**II. SAMOSTALNA IZLOŽBA
S L I K A**

Marijan KRAJAČIĆ

18,00 sati

Organizatori izložbe:
- Marijan KRAJAČIĆ, Selnica
- Gradska knjižnica i čitaonica Mursko Središće

**GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA
MURSKO SREDIŠĆE
13. listopada 2000**

UZ 2. SAMOSTALNU IZLOŽBU SLIKA MARIJANA KRAJACIĆA

“O čovječe, pogledaj se, ti imaš i Nebo i Zemlju”

Marijan Krajacić, samouki slikar (r. 1954.g.), svojim strpljivim i usrajnim radom, sa mnogo ljubavi i dobrog ukusa njeguje svoj slikarski životni san, izražavajući time svoje životno opredjeljenje.

Tehnikama olovke, slame i ulja autor sigurnom linijom i plohom, sa smislom za oblikovnu preciznost i neizmjerim bogatstvom detalja stvara predivne eksponate, koji oduševljuju svojom ljepotom. Kao da nam poručuje: “Svine život znače, detalji su ti, koji daju začim života...”

Slikanjem je započeo još u osnovnoj školi, gdje je uz svog nastavnika likovnog odgoja polučio osnovnu likovnu naobrambu, poitcaj i podršku, kao osobito nadareno dijete. Prvi opažen rad bila mu je česitka izrađena tehnikom slame, poklonjena voljenom ocu za Novi godinu, koji je u danima autorevog ranog djetinjstva boravio na privremenom radu u inozemstvu. Slikar je tehniku slame, koja je rijetka, nepoznata i neobičajena usavršio do virtuoznosti, skrbno sakupljajući i sušeci slammate stabljike, kako bi dobio raznolikost boja, od svjetlo i tamno zelenih, do žutih i tamnosmedih tonova. Svoj talent za slikanjem i crtanjem, još je više razvio u srednjoj školi u Varazdinu. Kasnije na terenskim poslovima u R. Sloveniji, u izobilju slobodnog vremena, bez prestanka slika sa izuzetnom pedantnošću, nama poznate motive međimurskih krajobrazca, tu autohtonu seosku sredinu koja ga nadahnjuje još i danas. Svravajući voluminozne oblike, sa izrazitim smislom za trodimenzionalnost, ovaj likovni djelatnik raznim veličinama postiže osjećaj prostora među “goricama, klopocima, kokotima, suncekretima, starim vrabama, picckinama i toplom seoskom domu.” Jer “stare hiže” su svjedočenje jednog vremena, kojemu se autor neprestano vraća sa nostalgijom, oživljavajući time dane svojeg ranog djetinjstva. Motivni slika vrlo su

mu dinamični, živahni sa punim životom, a dom je prebivalište sreće i harmonije.

Tu “međimursku hižu” osjećamo kroz autorevnu osobnost, karakter, životni stil, kroz neiscrpnu energiju i entuzijazam. Promatrajući je, odmah nam je toplo iznutra i izvana.

Najrađe slika u tišini noći, a svaka nova slika mu je dodatno iskustvo i inspiracija za druge dvije slike. Stvarajući svijet darovana duše i slikarskom vizijom, Krajacić je uvijek odan ljepoti svekolikih stvari koje je stvorila Priroda.

Dugogodišnji je član Lagn-e, te je mnoge svoje radove darovao u humanitarne nakane, diljem domovine i u inozemstvu.

POPIS RADOVA:

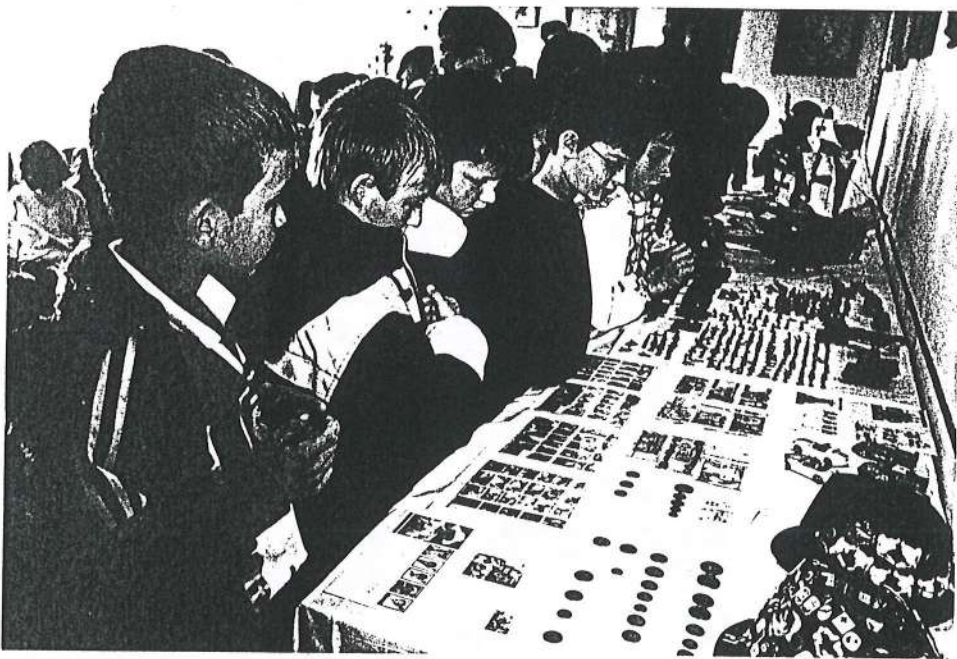
tehnika slama:

1. Gorice 1	72 x 62
2. Gorice 2	65 x 55
3. Stara hiža	62 x 54
4. Kokot	65 x 55
5. Borba kokota	72 x 62
6. Piccki	65 x 55
7. Pogled u dvorište	62 x 52
tehnika olovka:	
8. Gorice	70 x 62
9. Suncekreti	80 x 60
10. Stara vrba	36 x 32
11. Tikve 1	65 x 55
12. Tikve 2	75 x 65
13. Klipovi kukuruza	52 x 50

MARIJAN KRAJACIĆ, Zrinskih 2, Selnica,
telefon: (040)861-505

Marija Mavrič

Veliki interes za izložbu hobija koje su izložili: Ivica Goričanec, Branka Petanjek, Melani Petković i Željko Sklepić

PODRUČNA ŠKOLA PEKLENICA

Susret s piscem

U srijedu je, u sklopu niza različitih predavanja i priredbi vezanih uz Mjesec hrvatske knjige, u Osnovnoj školi u Murskom Središću, te područnim odjelima u Peklenici i Hlapičini upriličen susret djece s piscem **Ladislavom Radekom** iz Šenkovca. Spomenute priredbe održavaju se u organizaciji Gradske knjižnice i čitaonice Murško Središće.

Pisac je djeci na pristupačan način predstavio presjek svojih ciklusa aforizama, a susret je pratila i izložba predmeta iz etnozbirke **Stanislava Trstenjaka** iz Maroša. (žd)

Na fotografiji **D. Lesara**: detalj susreta **L. Radeka** s učenicima **PS Peklenica** "MEDIMURJE"

"Vsu ljubav, vse lepo, kaj ti si mi dala,

Ti draga, ti reč mi domača!"

D. Domjanić

Stencils
2000

*Tak malo dobroga
V življenju tu se najde.
(D. D.)*

Kajkavsko stvaralaštvo mladih literata u «Čitatelju» br.6

«Kaj-kak tič leteč,

kak zvirek šumeč,

kak zorja svetleč!

(S. Jakševac, Popevaka za KAJ)

Polazeći od spoznaje da «najlakše i najiskrenije djeca progovaraju, a to znači i pjevaju na jeziku koji najbolje poznaju», poznati naš metodičar jezika prof. dr. Stjepko Težak navodi još i ovo:»Dijalektalna je riječ najbolji put djetetu do umjetničkog djela.»

Toliko bliskosti djeteta sa zavičajnim-lokalnim idiomom! Nažalost, naši nastavni programi za hrvatski jezik kao predmet u školama maćehinski se odnose prema dijalektalnoj, tj. kajkavskoj književnosti na svim područjima jezika. Pridaje se premalo važnosti zavičajnim govorima. Upravo je stoga natječaj Gradske knjižnice i čitaonice dobrodošlica i neka vrsta okrijepe, velika prilika i izazov mladim kreativcima riječi, i to na, njima najbližem, zavičajnom govoru.

Na ovom natječaju bile su predložene dvije okvirne teme. Jedna je vezana uz razne poslove, radove u domu, dvorištu, vrtu... u svim godišnjim dobima; druga okvirna tema vezana je uz raznolika zanimanja. Pristiglo je mnogo učeničkih ostvarenja u kojima se, iako u okvirnom tematskom ozračju, očitovala jednostavnost, izvornost, misaonost, emocionalnost i razigranost svojstvena upravo dječjem svijetu.

Uz jesen su najčešće vezane slike berbi grožđa «bratvi», berbi jabuka, siječe drva u šumi, radova u polju i na vrtu, a od ostalih motiva: pčelinjaci, ribolov, proljeće...

Svojom svježinom i originalnošću izdvojila bih pjesmu «Jesen», učenice 4. razreda, u kojoj se izravno obraća i imaginarno komunicira sa jeseni ostvarujući tako prisnost i toplinu prijateljstva. «Jesen, kak si nam kaj denes?» pitanje je koje otkriva neograničenost znatiželje, spontanost toliku blisku dječjem svijetu.

I vjetar kao motiv u pjesmama o jeseni vrlo je čest, obično personificiran, razigran kao «fakin» ili «dečec». Tako je i u «Jesenskoj pjesmi»:»Žurij se črez prozna pola,/na tikvu se popiči, v meglu se zaletij;/po suhoj trovi bežij,/ z brega se kotura, suhe rozgve nuše/ i popejva jesensko pesmo.»

Iako je odabir već otrcanih i neoriginalnih tema, motiva i slika karakterističan za dječje stvaralaštvo, i kao da se sve okreće u nekom kruženju i nanovo vraća, npr. bratve, bakice/mamice, dedeki, klopotec, melin, gorice- ipak u njihovoj spontanosti izraza progovara dječje viđenje svijeta toliko individualno svakom pojedincu. Svaka je pjesma jedan mali dječji svijet, uvijek nanovo doživljen.

Drugi je tematski opus vezan uz zanimanja. Tu su odabrane pjesme koje na vedar, duhovit i dovitljiv način progovaraju o nekim zanimljivim osobama- npr. o poštaru, šnajderu, dimnjačaru/rafungejraču...

Pjesmama «Šoštar», «Šnajder», «Rafungejrač» pridajem osobitu etnografsku vrijednost jer naglašavaju stare zanate, kao i leksičku vrijednost zbog uporabe tzv. kajkavskih arhaizama, npr. kloci, šolci, hampos, zafercal, rafungejrač... Takve riječi moramo očuvati od izumiranja jer ćemo inače biti osiromašeni za jedno veliko kulturno bogatstvo. Tako ćemo i polako gubiti svoj identitet.

ožda bi i neka takva istraživanja i sakupljanja takvog rječničkog blaga mogla biti tema i držaj nekih djelatnosti u okviru naše knjižnice.

obrim izborom onomatopeja (tink... tink, strug... strug, brum... brum), odabirom karakterističnih poslova koji dokazuju marljivost djeda, kasnije zapažene promjene koje je izazvala bolest, a završava pogubno, sa smrću- učenik 6. razreda je ostvario plastičan portret age osobe- svoga djeda. I kada ne bi u zadnjim stihovima izrekao izravno osjećaje koje gaji prema njemu, portret djeda bila bi dovoljna potvrda dječakovih emocija.

vakodnevnica, tužna, gorka svagdašnjica, socijalna problematika zaustavila se i u oku lađih promatrača koji su dotakli probleme današnjeg društva: nezaposlenost, nestašicu hrane, oskudicu, «prazne kubilare». Ni njih ti problemi ne zaobilaze, i oni su dio takvih razmišljanja te nije čudno što u razmišljanjima o budućnosti ne vide baš previše izbora.

Ovi radovi samo su dokaz da se u našoj kajkavskoj, međimurskoj sredini, u mladim generacijama probudio, da je progovorio i zazvučao KAJ punom snagom i ljepotom, i da će put ptica KAJKAVICA vječno pjevati o svom kraju.

«KAJ- duša horvatska

i srečna i bogečna

ta naša reč

za vsaku dob i vek-

kak narod, kak zemla večna

i neporečna

i neporečna

zanavek.»

(S. Jakševac, Popevka za KAJ»)

Sonja Vršić, prof.

JESEN

Jesen, kak si nam kaj denes?

Žalosna si!

Zakaj?

*Zato, ka ftice vijdla nejsi,
štere su z letom na jug odletele
i pozdrovlale me svojom pesmom.*

*Zato, ka zlatno morje žita
zamudijla si.*

*Zakaj se, jesen,
požurila nejsi?*

Žalosna sem, kaj si leto

i školsko ferije sterala,

puno školske brige dotirala.

*Našem seljoku pune roke posla si dola,
a malo penez.*

Jesen, mij te sejeno radi imamo!

Se kaj si mela, se si nam dola.

Od srca ti zafolimo na tvojim lejpim dorima:

grozdju, kostajima, orehima,

jabukama, hruškama...

Sladili bomo se ž jimi

i v zijmi.

Zadravec Damjana, 4. b.

MLODA JESEN

Stiha, stiha na prsti
došla je jesen.
Črlena po voču,
slatka po moštu -
kak mlada zgledi.

Kak scufani mokri canjki
zgediju oblaki.
Dopodne je još kak-tak
a popodne se najemput
počnu cediti oblaki.

I onda cejlo popodne
dežd cmilji i cmilji,
a negda i sunce čez oblake
porine nosa
i na jedno joko zaškilji.

V goricaj pak
kostanji vreščiju na peči,
stora preša škripi,
a zadnji mošt
na tenko čvapka, čvapka,
a gda-gdo i pocurij.
Zijma je na vroti.

Nikola Žnidar, 7. a.

GORICE

Mamica so japico v gorice poslali
ka bodo trse povezali.
Fejst so se japica zmoučili dok so se to povezali,
pa so doma od mamice špricera iskali.

Protuletje je prešlo i grozdeki so počeli rasti,
a ž jimi skupa i travica zelena.
Mamica so japico pok v gorice -
kosit natirali.

Japica so morali pokositi
če so šteli dobrega špricera piti.
Najsrečnejši so japica bili
dok je brotva i prešanje grouzdja došlo na red,
jer so znali
ka ga mamica do protuletja nedo
več v gorice tirali.

V ŠUMI

Karmen Srpak, 7. b.

Počela je jesen.
V jesen se sejčejo drva
tenka, debela, sikakša.

Dok dojdeš to imaš puno posla,
moraš ljudima kaj delaju špricera natočiti,
i dati jim nekaj kaj jim neu želodec popevau.

Vura ide, ide, več je i polne.
Dosta je za denes.
Triba bu iti po traktora i prikolicu
i dreva dima dopelati.

Tak vam ljudi v šumi delaju,
kaj bi v zijmi pri topli pečki počivali.

Andreja Škvorc, 7. b.

KAJ SE DELA V MOJEM ZAVIČAJU?

V mojem zavičaju se bere lejpa, žuta kuruza.
Posle se prebira: mečeju se lejpe loti v koržjok,
a papertki v jen veliki koš.

Prvo se pohroni kuruza z velikoga koša,
jer je to kuruza za otpad.

To se pohroni na: kokoši, pajceke, zojce...
A za male piceke se zišrota.

Dok se kuruza dobro posuši v koržjoko,
onda se tpela v melin da se zmela.
Onda dobimo ili melo ili penezæ za to kuruzu.

Viš, se se to dela v mojemo zavičaju!

Škvorc Benjamin, 5. a.

JESEN

Klopotec klepeče,
putar v goricaj
v prešo grozdje meče.

Koruza je zrela,
moja baka jo je pobrala
i v koržjok dela.

Kromper je več zdovja
posprovljeni v palnici;
dnevi su čuda krajši
dimmo škole idem v kmici.

Išče jedna jesen
pomalem se vleče,
meglena jutra
i se dukše večeri.

Melanija Horvat, 6. c.

JESEN VU MEĐIMURJU

Vre listja na drevju nega,
Veter ga je strosil doli sega
I ve tu na kupu leži.
Ako po njem hodiš, šošja i šumi
Dok ga snek zameče i tu sprhni.

Niti travice več nega, kak je bila
Zelena mehka kakti svila.
Kre potoka, dej fijolica je rasla
Z grma travu suhu vum je srna pasla.

Na gmajni pak striček suhi sem i tam strči
Pikeči i srdit f kraj od njega beži.
Makar s protuletja tak gizdav je tu stal
Zdobra kak mu gut bi dojšel, spikat bi te znal.

I trstika suha, z bereka vum stoji
Drfče na vetru, ar se ga boji.
Veter ju pak niti ne gleda,
Dale po jesenskom potu leti.

A vu šumi silen veter po drevju buči,
Z drevja pak doli suho kitje curi,
sprestrašeni zajček sem tam beži,
s šume vum ne vupa, vadasof se boji.

Po bregaj pa dešč kostanja spiral
Vevericu s klanjca pes je stiral.
Nišče drugi nej ga je pobiral,
Sirmak kostanj tu je v blatni vmiral.

Na zimiki hruški još se nekaj najde,
A pot hruškom četa dece dojde.
Dečkери su hitali kaj bi hruške pale,
A pucke dobežiju, pak su njim pobrale.

A doli na ravnici, dej žgeča rasla je kopriva,
Tam se ve od Mure mrzla meglja riva.
Zakaj se pak riva? Što ju ju ve zval?
- Drugač bi pa nišče nej za jesen znal.

A jesen kak i saka jesen: blatna, grda,
Deždovna, megljena, mrzla i trda.
No naj bode se tak, ako rom tak mora biti,
Samo kaj nej jesen mrzla, dojšla nas pokriti.

Josip Čalopa, Mursko Središće

KLOPOTEC V GORICAJ

V goricaj tam gori klopotec stoji
I veter ga zmirom vrti.
A on je klopotal,
Na vetru se kotal,
Z bati ropotal
I ftiče je špotal.

"Kaj pa tej klopotec tu stoji?
Kaj se gizdav tak drži,
Šteri se pak ftič boji?
Zahman tu stoji,
Bole da spi
Il' žmiri."

"Mi si bomo grozdje fkrali,
Tebe nikaj nemo se bojali.
Ako pak rom gazda dojde,
Na grozdju nas svojim najde,
Mi bi lahko odleteli,
Grozdje slatko smo pojeli."

"Kaj pa očes lačen ftič,
Mam si idem ja po bič!
Gazda me je tu postavil
Z goric kaj vum ftiče spravil!
Vre bote vi znali, kaj sem, što sem?
Pazitel toga brega ja sem."

"Ti klopotec,
Ti sirotec,
Lojtru nemaš, nemreš doli,
Daj ti drugim pamet soli."

A klopotec, srdit kak puran,
Z vetrom obrnul se v drugu stran.

Čalopa Josip

DOJŠLA NAM JE BRATVA

Sunce jesensko po naši bregaj svejti,
A slamom pokrite klejti
Po sadovnjaku iščeju si hlada,
Ščučjene i skrite, zmed kajkakšega sada,
A grozdje je zrelo,
I črno i belo.

Zaškripal je prešpan,
Žmeten, stari, sovojnati,
Grozdje mu je nosil putar fleten
kaj bi mogel brže mošta dati.
I hapile su spoda kaple mošta teči,
Kakti plača, za žule, za znoj na čeli,
Tak se more reči.

A truden je den pre kraju,
Sunce se pomalem ftapla
Za brege, za gore.
Na počinek se iti more.
Po sepu gori idu dimo brači,
A po klanjcaj kola žmetna,
Škripleju kotači
S puni lagvi mošteka,
Slatkoga, našega,
Domačega.

Josip Čalopa .

PREPROVLJAMO SE ZA GORICE

Na večer,
mamica pečejo štruce,
i preprovljajo se za gorice.

V jutro se si stonemo
i dobro se obločimo za gorice,
kaj nam zijma ne bi bilo.

Dugo se vozimo s traktorom v gorice,
po največikaj bregaj,
de komaj traktor vleče.

A dok dojdemo v gorice,
fletno japica prepravljajo žrmlje,
i dok se grozdje zižrmlja,
japica odma grozdje denejo v prešo,
kaj se mošt napravi.

Dok mi beremo grozdje,
malo si ga poščukamo -
kak ftiči.

Dok vse poberemo,
več so i štiri vure.
Onda idemo jest,
a pili bomo i mošta.

Mošt mora zevreti,
ako japica ročejo meti
fejst dobro i pijano vijno.

Marina Krklec, 5. a.

BRATVA

Zaron se v goricaj zidejo broči.
Ka ih pozdrovi, klopotec počne tuči.
Broči odma začnejo s poslom
ka čim prije zgotoviju,
putari grozdje v prešu nosiju,
a deca slatkoga moštaka pijeju.
Dok broči gor doberejo,
sij se lepo skup najejo.
Na kraju sega, prije kmice
čuju se vesele popevkice.

Jura Novinščak, 7. b.

BROTVA VU "KAUTU"

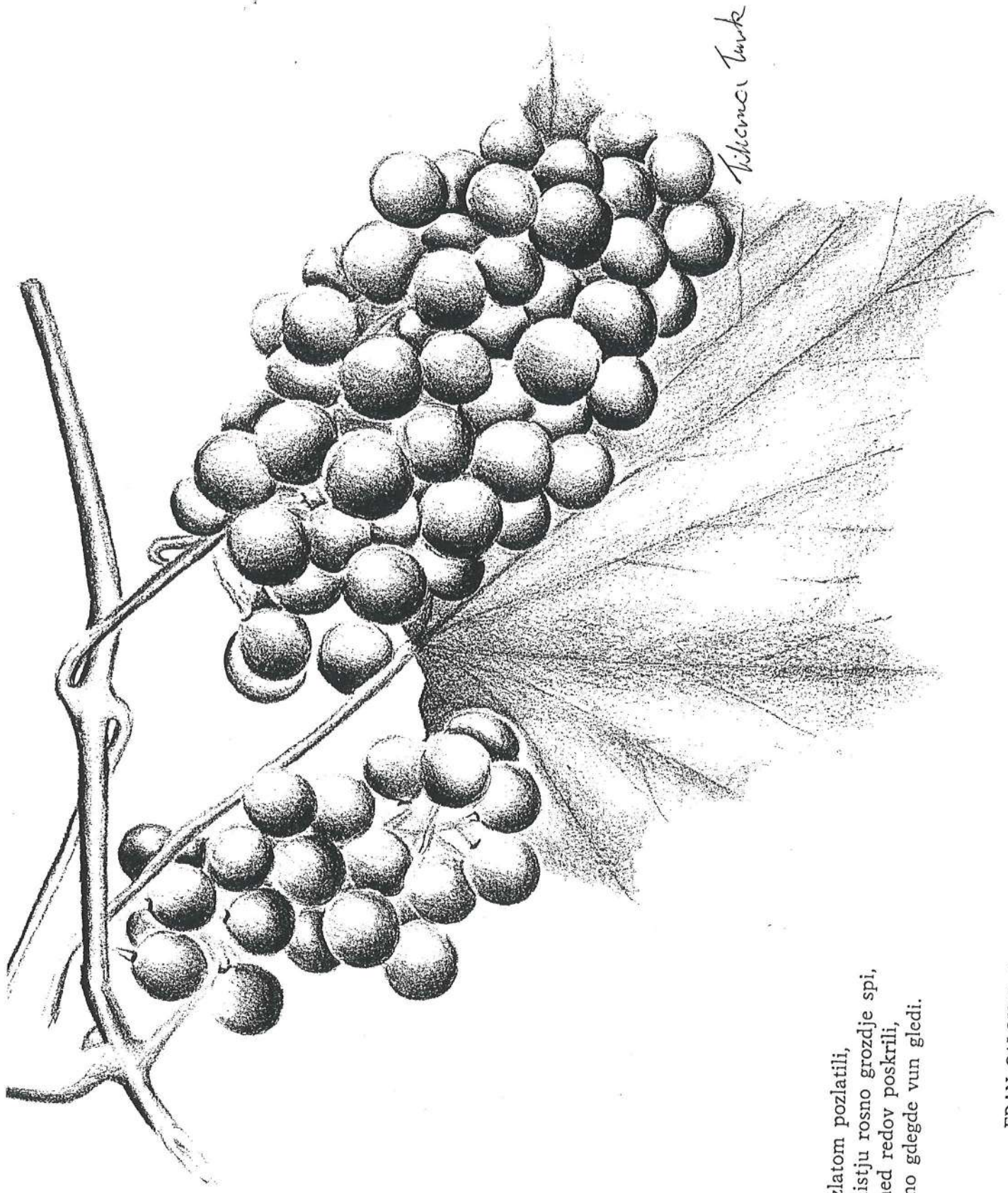
Vu jutro rano,
stau sem se fletno,
da bi vu "Kaut"
grouzdje išau brot.

Sij smo se žurili
i fletno delali
da bi još denes
svate mogli videti.

Fletno smo završili
i grouzdje tpelali,
pa smo ga okroug tretje
sega več sprešali.

Svati su dišli
i brotva je minula,
ali bu vu moji pameti
zanavejk ostola.

Zoran Turk, 5. a.

Bregi so se zlatom pozlatili,
V crlenem listju rosno grozdje spi,
Grozdi so se zmed redov poskrili,
Čehulka samo gdegde vun gledi.

V PROTULETJE

V protuletje
se je zeleno,
se je veselo.
Visibaba ljubicu
iz sna budi, a ftiček se popevati žuri.
Sunce toplo se jakše
nas greje, a dejte veliko i
malo protuletju se
smeje.

Nataša Cilar, 3 b.

BROTVA V MOM ZAVIČAJU

V moj kraj došla je jesen.
Počeli smo brati grozdje.
Grozdje je lejpo i fumno, a kostaji su zreli.
Bregi su lejpi i veliki.
Čuda ljudi bere grozdje,
putari nosiju pute, a gori se preša,
teče mošt i jejo se štruce.

Sanjč Frančić, 3 b.

BROTVA

Rano v jutro zbudila sam se.
Mama mi je rekla kaj idemo na brotvo.
Tam v goricaj brali smo grozdje.
Tata je neseo putu punu grozdja, a
deda je prešao.

Doma je čekala baka
i pripravla večerju.
Posle večerje je donesla
fine štruce, a deda statkoga mošta.

Manuela Turk, 3 b.

BROTVA V MOJEM KRAJU

Sako jesen ljudi jedva čekajo brotvo.
Sedem dni prije brotve perejo lagve.
Došla je brotva. V jutro rano išli smo
v gurice.
Dok smo pobrali grozdje išli smo dimo.
Doma smo ga sprešali. Baka je
pripravla večerju i spekla štruce.
Si su veselo zapopejvali.

Mateja Vugrinec, 3b.

BROTVA

Zutra bomo meli brotvo,
kak sako jesen.

Rano bomo se zbudili
i s prešom v gorice žurili.

Da dojdemo dimo,
bomo sprešali
i fini moštek bo potekel.

Onda se za stol sednemo
i se kaj je na njemu
do kraja pojemo.

Na stolu bodu štruce, vino, meso,
salama, pečeni picek i mlinci.

Dok se najejmo, bomo dišli dimo
i rekli: "Kak nam je lejpo bilo na brotvi!"

Tihomir Rihtarec, 5. a.

BROTVA

*Jutro je.
Gazda se stano
nej kak navek , ve se rano.
Još je mala kmica
a prejk ceste kričij sosida Mica:
"Kaj je gazda, ideš kam,
kokoši nagojat sim - tam?"
Gazda nikaj ne čuje,
na nekaj misli i kune.
Preprovla vreče, kante i škorje.
I žena se zbudijla,
kak obično prvo i umijla,
onda pa si pivce veselo spijla.
Fortufa je dejla nose
spekla i klobose,
preprajla kruha, salamo i sira,
ali nigder nejma mira.
Mora kravico podojiti
i svojega sineka zbuditi.
Dojšo je i sosid
i drugi pa i tretji,
sij su na kupo, pa so si i nekaj pojeli,
a onda pa na brege dišli i prešico zeli.
Dugo su broli naši beroči,
grozdje sprešali i več se mroči,
ali glavno je da v konte teče mošt i čuje se:
"Daj toči!"*

Sanda Bogdan 6.c

JESENSKA PESMA

Zemla je žejna
i z dihajem vpija
kaplice vode štere curiju
se bole i gošče.

Kite se nušeju,
šošja, žutij se, sušij se,
letij i pomali pokrivle zemlu
s debelim vanjkušima listja.

Veter se v šumi prevloči čez gole kite,
žurij se črez prozna pola,
na tikvu se popiči, v meglu se zaletij,
po suhoj trovi bežij,
z brega se kotura, suhe rozgve nuše
i popeva si jesensko pesmo.

Murković Ivan, 6. c.

VU VRTU

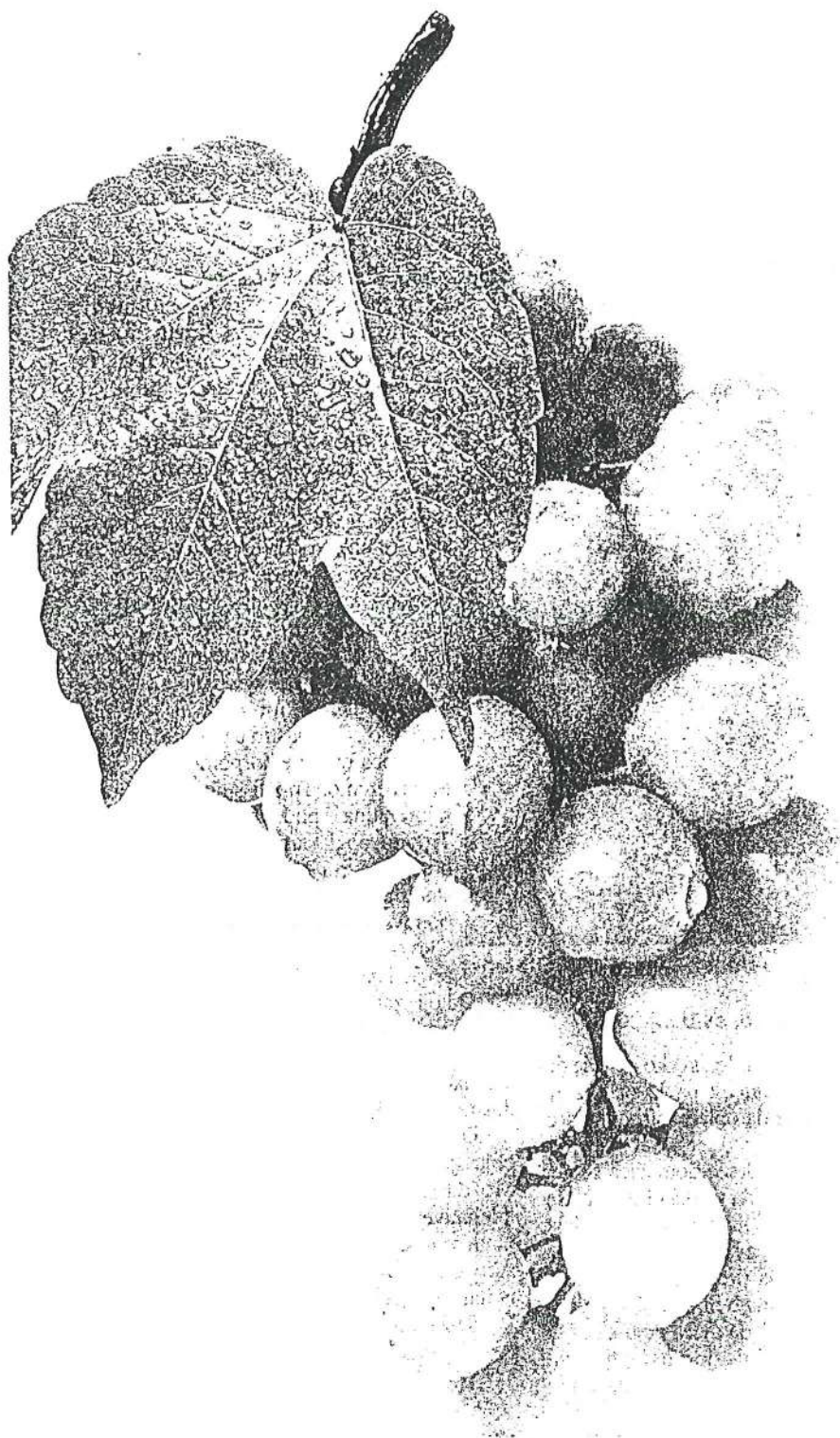
DOJŠLA NAM JE JESEN ZLOATNA,
STIHA SE JE K NAM DOVLEKLA.
POČELA JE SVEPOVSUD POMALEM
SVOJIM PENZLOM FOARBATI.

BILO JE TU PLODA SAKE FELE.
BEROAČI SO SE ZBRALI
TE ŽOUTE JABUKE
NA KUP METALI.

A UNDA NAJEMPOUT
SE JE VELKI VETER ZDIGEL.
I POČEL JE LISTJE NOSITI...

KMIJČI SE.
SPOAT MORAMO IJTI...

PETRA MESARIĆ
4. RAZ PEKLENICA

*u tišini saki list čkomi,
ujem reči blažene i drage.*

Fran Galović

BRATVA

Došlo vreme ka se grozdje bere,
pak se prazen lagev znova pere.
A onda predi bratve zajtrek mali,
kaj berači nebi lačni nam ostali.
Grozdi lejpi, jušni, zreli,
v koše su se dugo rezali.
A putari več od vina veseli,
komaj su ih do preše znosili.
Gazda veselo veli: "I lani nam je obrodilo
pak se fčasi se spilo."
V tom veselju je gazdarica fini obed skuhala
pa se pesma do kesno v noč dalko čula.

Dunja Filipan, 6.B

JESEN V GORICAJ

Trs do trsa stojij, a spod listja
čuda bobica gledij.
Jena črna, druga žuta,
tretja plova, pa črlena,
neštera pak i zelena,
mnogo takših glova gledij.
Grozdje rodno, slatke jagode,
nekše vekše, druge menše,
dišeče čekaju na brotvu.
Sij se nude, sij se pozivaju:
"Zemite košare
na brotvo vas zovemo!"

Ivana Stojko, 6. c.

SLATKI JESENSKI POSEL

V jutro zarom
išče pred suncom
sij su se stali.
Brat gorice idejo
pak se bar jeden den veselijo.
Sij su fletno na sebe nekaj deli
i v gorice se otapelali.

Žene su brale,
pak se spominale,
na bregu v goricaj
i popefka se čula,
a moški su v prešu
grozdje nosili.

Grozdje se pobralo,
pomalem i sprešalo,
sij su se na kup zišli
pak se jelo i spominalo
i slatkoga mošta
kaj fino bu vino
falilo.

Ana Sklepić, 6.B

BRATVA

Jesen je,
grozdje je zrelo.
Berači su se fletno zbudili
i na kolaj se v gorice dopelali.
Bralo se grozdje,
popevale se popefke
i tak se i grozdje pobralo.
Onda su si berači
v klet za stol šeli,
dobro se najeli
i veselo popevali.
Preša je škripala,
moštek je curel,
a veter je odnekud dežda donesel.

Martina Strojko, 6.B

JESENSKA DELA

V jesen je naša mamica
vu veliki brigi.
Tre kalampera pobrati,
kuruzu zlupati i posprajti.
Tre grozdje sprešati, mošta napraviti
i se lagve napuniti.
Ko tomu išče pšenicu posejati,
jako čuda ga dela
jer tre se za zimu preprajti.
Zato navek v jesen
naša je mamica v veliki brigi.

Dora Turk, 6.B

ČMELIJEK

NAŠ JAPICA IMA ČMELIJEKA
I ČUDAJ, ČUDAJ ČMELI.
UNE PAK CEJLI DAN
SAMO ZUJE, ZUJE
I MEDA DEJLAJO
SE TAM DO VEČERI KESNE,
VU ČRNU KMICU...

V LETI SE FEJST NADEJLAJU,
ZOATO BODO V ZIMI SPALE.
A SPROTULETJA BODO POK
MEDA BROALE.
I ZUJALE, ZUJALE, ZUJALE...

JELENA ŠINKO
4.RAZ. PEKLENICA

VU VOČNJAKU

DOŠLA JE JESEN,
DOZRELILE SO
JABUKE ČRLENE,
A LEJPE SO BORME
I ŽOUTOZELENE.

NEŠTERE JABUKE MALE
SO I SAME DOLI PALE.

LJUDI SO IH BRALI
KAK SO ŠTERI ZNALI.

MARINELA MESARIĆ
4.RAZ. PEKLENICA

SELJOK

Celo leto po sparini
seljok hodi bos
a dok se na traktorju pela
od sunca i vrućine
počrteni mu i nos.

Z zemle na zemlju
v traktorju leti
nigdar ne poslušaja
ši ga kaj boli.

Čekao se i deždi,
ima bo za čas,
e je posprovljeno,
nare biti prvi mraz.

Hrvoje Tkalec, 3. r
OŠ "Dr. Vinka Žganca" Vratišinec
PŠ Gornji Kraljevec

JULINJE

Jutro dok sem još spala,
mama je v moju hižu stala.
Megla se po dvorišču vlekla,
jo se nesam još oblekla.

ajmpot čujem v kocu pajcek cvili,
lejo ga mesar i moj japa mili.
blek koca pod kotlom se kuri,
koriti pajceka bročajo, joko im se žuri.

oke su im do laktov krvove,
pajceka su zrezali od repa do glove.
oja mama v kuhji beda kuha,
stolu so čurke, kolbasi i kolinska juha!

Martina Kolarić, 4. r
OŠ "Dr. Vinka Žganca" Vratišinec
PŠ Gornji Kraljevec

BROTVA

Jen den pred brotvo
mama je pekla zdigane koloče,
a tata je pripravlo prešo,
v štero bomo deli grozdje.

Drugi den dok su došli i broči,
išli smo v gorice i brali grozdje.
Broči so bili veseli
i joko so huškali.

Dok smo grozdje pobrali,
onda smo ga zežrmlali
i deli ga v prešo.
To se pomalem scejalo,
a mi smo obedovali.

Posle smo sij pijli mošta
i bilo nam je lepo.

Mikolaj Renata, 5. a.

JESEN

Jesen ide bliže. i bliže.
Ftičice se sprovljajo na jug.
Listje se žuti, a megla se
pomalem vleče.

Marko Bedi, 3.a

BROTVA

Moj dedek cejlo leto
v nebo i brojde gledi.
Dok škvorci doletijo
moj dedek fletno,
bežij kaj jih sploši.
Brotva je počela
mošt teče kaj zmejsani.
Vijna bo čuda!
Fala Bogu i dedeku
kaj je cejlo leto
v nebo gledo!
Mošt vrij, a dedek
još navek v nebo gledij.

ANA ČANČAR, 3A.

JESEN

Stiha i z meglom
se dovlekla.
Celi moj kraj
v cifraste forbe oblekla.

Ljudima je čuda dela dola,
krompejra pobrati,
grozdje sprešati,
kuruzu, pa vrte posprajti
i za zimu se pripraviti!

REPALUST ANJA, 3A.

MEĐIMURCI

U Međimurju živi čuda ljudi.
Oni radi dejlajo: na polju kopaju kuruzu,
onda ju berejo,
kopaju i repo - za pajceke.
Dok idu v gorice brot grozdje,
veselo popejvlejo,
a posle pak mošta vu vino krstijo.

Kalanjoš Svjetlana, 5. a.

MEĐIMURCI

Äm Međimurje kustä mulc ominj.
Jej lukrä: äm polji kapalešći kukuruz,
atunš ä! adunä,
kapalešći šećernä repä - dä porš.
Knd merži äm gorice s adunji strugur
floš kntä,
a poslje jarä must äm vin bučazä.

(preveo: ALEN ORŠOŠ, 7. a.)

ŠTO KAJ DELA ?

Župnik se moli,
Mužikaš igra.
Molar liči,
Kolor na kolaj ručice špiči.
Mlinar se po mlinu šepuri,
Ribič pa za ribaj vu vodi šlafuri.
Kuhar kuha nekša rebreca suha.
A učitel ?
Učitel vuči, makar su neštera deca i gluha.

ŠTO KAM IDE ?

Saka stora vura
Ide k vuraru.
Saki bedak
Ide k učitelu.
Betežnik ide k doktoru,
Debeli pajcek pak k mesoru.
Pismo išče poštara,
Lukjasti cipel šoštara.
A svaki potrti kotoč pita –
De je kovoč ?

Rad družine 2.b
Učiteljica Mirjana Mošmondor

ELEKTRIČAR

ELEKTRIČAR JE MOJ JAPA .
ON SE JE ZVUČIL
ZA TOUGA ZANATA .
BILO V ZIMI
BILO V LETI
V SAKI HIŽI STRUJA SVEJTI .
JAPA POPROAVLA
GDJEJ SO KVOARI
I TAM GDEJ SO
KABLI STOARI .

FLORIJAN VINKOVIĆ
4. raz. PEKLENICA

MUŽIKAŠ

Naš mužikaš je veseli tamburaš.
Popevke igra i poleg popeva.
Dok se zmaučí si na travicu leže,
a konjeka svojega za drejvo zaveže.

SABO JOSIP, 3A.

STORI MLIN

Kraj moje hiže stoji
i žalosten na pot gleda,
stori zgubljeni mlin
šteroga več nišči ne nuca.

Ve se žalosten zmišljuje
na negdašnje lejpe dneve
da je po cejle dneve mlel
i z bejlom melom ljudi hranil.

Damir Tkalec, 4. r
OŠ "Dr. Vinka Žganca" Vratišinec
PŠ Gornji Kraljevec

NA RIBIČIJI

Jednog lejpog dneva moj deda i jo, išli smo na ribičiju. Dok smo došli na ribičiju, prvo kaj smo napravili, je kaj smo otpakejrali ščope. Vodice smo hitili vu vodu i čakali smo kaj zagrizne.

Počela je gristi i moj deda je rekeu kaj bo on potegeu. Jo sem mu rekeu naj potegne, ali kaj ne bo zadel. On je potegeu i gori je bila velika riba, a on je kričau kaj ju dojdem zeti vum.

Dok je on mene zvau, ščop se poškliznu i pau vu vodu. Jo sem ga šteu zeti vum i stau sam na nekši nestabilen kamen, poškliznu se i pau vu vodu.

Meli smo nekaj malih ribici v najlonski vrečki. Zoto smo bili joko srečni. Navečer smo ih spekli i f tek pojeli, makar su nam malo zgorele dok smo ih pekli.

Luka Belši, 5. a.

Mlin

*Ja sam se rodil pri Muri
tam stari mlin stalno šlafuri.*

*Stari mlinar ves je beli
melje brašno za se v seli.*

*Enes Feher
3.a*

MLINAR

Stori melin na Muri stoji,
a jegovo kolo se vrti, vrti.
Krov mu je stori, sprhneti,
a vrota zmirom odprta širom.

Po brvi se v melin ide
i moraš fejest ravno iti,
kaj te vreča na pleči,
more fkaniti.

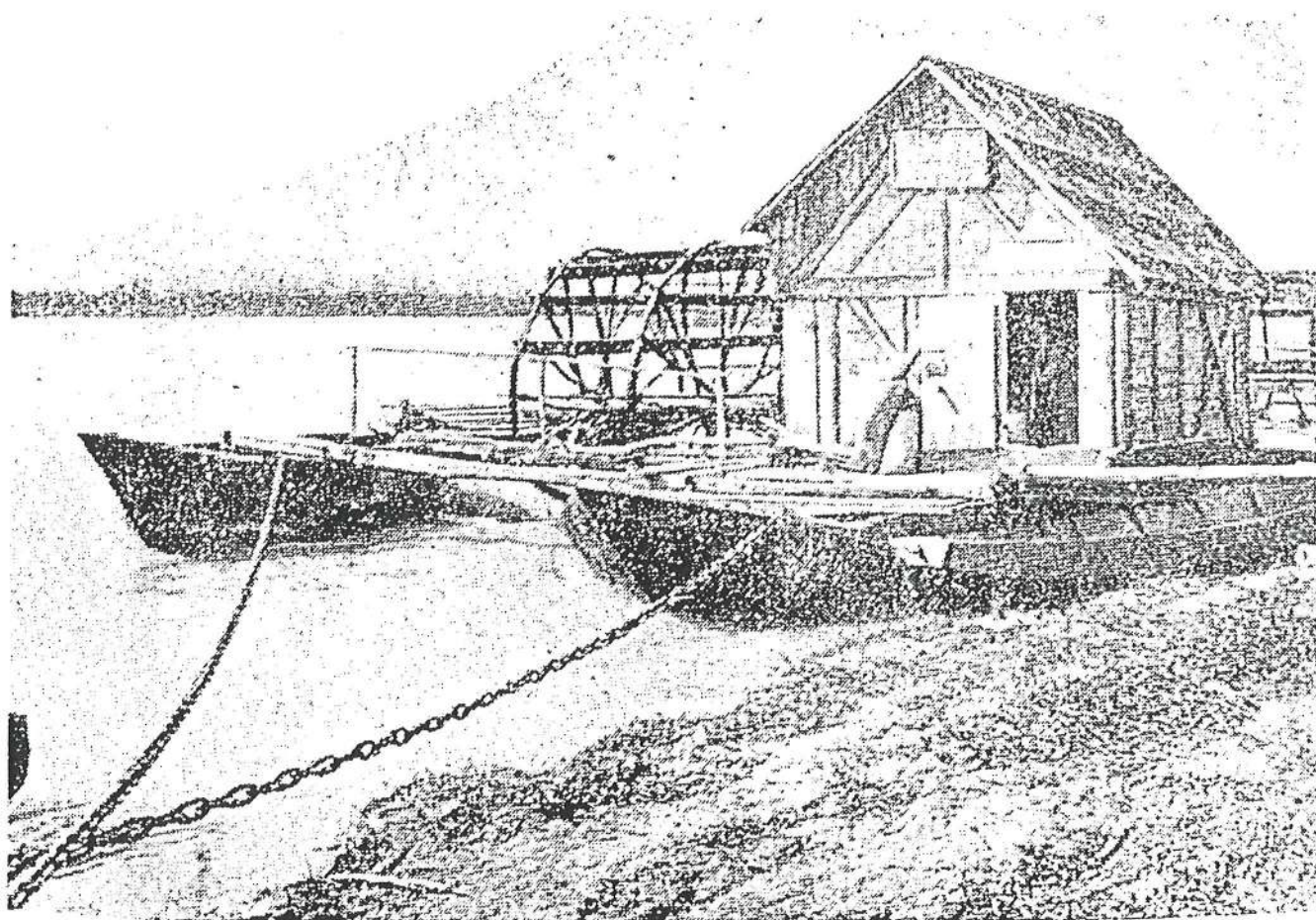
Nutri je mlinar ves bejli,
cejli den dela, mele,
a negda i popejvle,
dok si kupicu vina spiije.

On se rad šoli,
čuda toga zna,
zoto koma čoka nekše društvo,
a najrajši mlinaricu kaj joj kušlec da.

MELIN

Na Muri šumeči
stori je melin.
Derveni si melin
stiha popeva,
Mura šumij,
mlinsko kolo
pomalem vertij.
Mura klokoče,
melin mučij,
vu čunu se zible,
na mestu stojij.

Ivana Špoljarič, 5. a.

ŠOŠTAR

Dešij po stori koži,
drveni pak kloci
s storimi šolci
glediju v jeno stron.

Šoštar sedij polek store mašijne
i štejpa lukjastog šolca.
Dene na hampos šolca
i brne potplata gori,
zabije čavla v krpu od gume
v lukjasti potplat.

Tak njegov fortotf,
pun lukji zgledij
kak da je i on lukjasti šolec,
a ne šoštar.

MLINAR

Moj strijc vam je mlinar,
bejli je kaj snejg, al'ipak,
za vrejme slobodnoga,
s kauča gledij televizijo.

Sako jutro kauli ausme,
pun dvor mu je traktori.
Sij pipkajo, čekajo,
ka dobijo pšenico,
il'pak melo.

On je znojen,
al'ipak ne postone.
Kolo se vrtij, vrtij,
pšenica na se strone letij,
proha ima v zroko,
remni škriplejo.

Na kraju dneva se struja vgosne,
se postojij,
za drugo jutro se počivle.

Ivan Dobranić, 7. b.

Denis Žalar, 7. b.

MEŠTER

Gledim ga,
kak stoji
pak naglo k nam zakriči.
-De ste bili?
Mi smo več krova pokrili,
se čavle spozabili,
se cigle sposložili,
morta smo sega potrošili
i se smo do kraja zgotovili!-
Mamica ga posluša
pak veli:
-Če bute tak dale delali,
bote z nami i na lupari popevali!-

Dajana Novak, 8.A

NEGDA ZDAVNJA SU HIŽICE DELALI

Povedala mi je mamica,
kak je hiža saka
negda zdavnja bila od blata.
Kaj, cigla su nej meli,
pak su v to blato čuda sega zvodali
i hižicu skup nametali.
Saki je človek sakomu pomagal,
popevalo se, veseli su bili..
Pa kak i ne bi
če su za mladu familiju
novoga domeka delali!

Aleksandra Turk, 8.A

RAFUNGEJRAČ

*Bila sam pre baki
i trdo spola
al'me baka
v jutro rano zvola:
"Hodi, naj duže spati,
došel bu rafungejrač
pa se mouraš stati."
Nejsam razmela
kaj je tou,
pak sam ostola
duže ležati,
a unda noglo po nojžaj
je počelo nekaj ropotati.
Išla sam na nojža
po lojtri glet,
al'mi je
v oko doletejla smet.
Letejla su i debela zrna
a jo sam bila so od sojhi črna.
A unda me baka zvola,
ka ne bi doli pola,
i rekla ka je tou
na nojži rafungejrač.
Prijela sam se za gaumb
kaj mi srečo donese.*

Anamari Bićanić, 6. c.

DIMJAČAR

*Vu našem selu dimjačar črni hodi,
s kefami peči i dimjake čisti.
Vu sakome selu,
vu saki hiži,
saki mesec ga vidiš,
kak po cesti hoda,
vu črno oblečen,
i gleda kak se z dimjaki kadi.

Pa dok se hiže obijde
i se dimjake počisti,
s kefami vu rokami
v drugo se selo otpravi.*

*Filip Granatir, 3. r
OŠ "Dr. Vinka Žganca" Vratišinec
PŠ Gornji Kraljevec*

ŠOŠTAR

Za šoštara sij znamo
da petu na čizmi zgubimo,
kad se na potu spoteremo,
se zvezde vidimo.

V tom trenutku zaželimo,
da još rezervne čizme imamo
li da za srečo na šoštara naletimo.

Ve te sreče več nejma,
er šoštarske radnje se meje ima
i kompjutorski disk,
e usluge ne prima.

Veliju ljudi: "Ne splati se to!
šakog leta treba
rove čizme za to.
V trgovino lejpo dideš
rupiš kaj ti paše."
A tatin kubilor se se bole ploče.

Daniel Presečan, 6. c.

POŠTAR

Po našoj se vulici
furt navaža.
Nosi pisma i novine,
a najrajši čestitke.
Sako mu se dete veseli,
sakomu penzioneru natira smeh na lice,
ali ga pozdravi i saki pes na vulici.
To je naš poštar z velikom torbom,
šteri zna za sako hižo,
za saku bolest ili radost...
Po našoj se vulici furt navaža,
po megli, snegu, dežđu,
po suncu letnomu
pisma furt deli
žalost skrivle pak nas razveseli...

ŠNAJDER

Sako nedelo,
po meši,
babe stojijo
i čakajo ga.
Tre nove kostime meti
i svetu se pokazati.
Prva bi nucala za nedelo,
kaj bi k meši mela.
Druga bi ga na svate v subotu,
obleči štela.
Tretja bi čim predi
ka se malo poštima.
Celi je tjedan šnajder za mašinom sedel,
sam kaj bo za probu sem zafercal.
Muke su bile,
stiha je bil.
Jednoj je krivo žepa zašil,
drugoj je šos premali,
a tretjoj su krivu meru zeli.
Na koncu se nekak sporavnalo
i z kostimi na vreme spozašilo,
pak se svetu pokazalo.
V nedelu,
po meši,
novo ga je delo čakalo...

Dolores Levačić, 8.A

Vedran Perčić, 8.A

KOLINE

Žena, deca, rekli ocu
Dost je debel prasec f kocu
Hranila ga ne bom duže
Samo mi kopanju struže
Niti neče tak več jesti,
Nit' mu imam dale s kim zamesti.

Soside i pajdaše bomo zvali,
Pak ga bomo mi zaklali.
Japa! Ti pak se kcoj daj preprij,
Nože nabrusiti daj,
Lance, korito za harati,
Suha drva, moraš se postarati,
Lonce, ranjgle, plehe, tepsije, kredo meti.
Moj posel je, k cajtu, krope fejest zavreti.

Zutra den su dojšli si pozvani.
Kaj se držiš sosed tak postrani?
Hodi nutri, žganice malo bomo si popili,
Kaj bomo se leži z našim prascom bili.
Žmeten je i koli stosedemdeset puni,
Gutni si gutni, mrzlo je vuni.

Kropi su pak v loncaj hapili vre vreti,
Ve kuraži samo treba dosti meti.
I tak su h kocu dojšli kak tolvaji pravi
sosit ga je fpičil, ves je bil krvavi.
A pajcek se je cukal, cvilil, z nogaj rital,
Od sebe je skorom se f kraj shital.
Držite ga ki za vuha, ki za nogo,
drugač bi nam izda vujti mogo.

Potlam su ga harali f koriti,
Drugač neče dlaka doli iti.
Ve pak su ga na stolicu deli,
Restrenčerat širom su ga šteli.
Gazda samo koli hodil, pak se štimal
Kaj mislite, peden debel špeh je imal.

Mesa je pak kup, kak vu dvoru orehovo steblo.
Truca gazda: "Pijte s flaše, kaj vas ne bo zeblo."
Za koline ove i mački su znali,
Pak su tam pod lesom, Maru i Forjana zvali,
No na zadnje, takaj i njim su nekaj dali.

Josip Čalopa,

MOJ DEDA

*Korpe vam plete moj deda.
Da gut korpo nucate,
lahko k jemo dojdete..
Korpo z veseljom bu vam spleo
nika vam zračuno nao.
Još bute kcoj gemišta dobili
i tak se leppo rezveselili.*

*Barbara Kralj, V.b
OŠ Sv. Martin na Muri*

CESTAR

*Moj dedek je cestar Miško.
Kak i somi znote
on vam stalno neka dela.
Te z lopatom snega rezmeče,
te pejska i kameje po cesti meče,
te listje i smetje pomeče...*

*Vidite, sem vam dobro rekla
stalno sam dejla i dejla.
Kaj bu či bez dela nebre.*

*Kristina Bogdan, V.a
OŠ Sv. Martin na Muri*

V RUDNIKU

*Moj japica Ivek
čuda je lejt
v rudniku delo.
Na glovi je meo kacigo,
a na kacigi svetilku.
Rudnik je bil mrzel
nutri je bila velika kmica.
Moro je kopati,
kameje vum pobirati
i nekam ih,
Bog zno kam, odpelati.

Takše vam je bilo,
den za dnevom,
mojega japice delo.*

*Josipa Brezničar, V.a
OŠ Sv. Martin na Muri*

PRALJE

*Mi smo male pralje.
Na Muri jope peremo
i po koriti deremo.
Oprone jope sušit denemo,
stepemo i v romor posprovimo.*

*Dalija Vnuk, V.b
OŠ Sv. Martin na Muri*

Na Muri

*Od davnih časov
posel na Muri
bil je rasonoda.

Štef bi došel
lovit ribe,
drugi bi labude hronili,
a tretji bi se v Muri kopali.

Den denes isto je tak.
Na Muro ide vsak,
či drugo ništ
na jen gemišť.*

*Petra Mesarić, V.b
OŠ Sv. Martin na Mur*

KAK SE CEKRI DEJLAJO

Dok deda baki napravi modlo
i gori čavle zabije,
baka se hapi delati cekra.
Ok luščija se on dejla.
To se frče, pa prevlači,
koli čavli zamotovle.
Malo bejle, pak zelene,
negde i čerlene,
cifrasti bo ceker.
Ručke pak baudo bejle.
A kak se pa one dejlajo?
To se isto frče i frče
ka bo čim deblejše.
Dok je se to gotovo, s
koncom se dale dejla.
Šivlejo se gori ruče
z nutranje strone
i evo domačega cekara.

Lana Premoša, 7. b.

CEKAR

Loščije ostove da se kuruza zlušči.
Negda su žene čuda cekare plele z loščija.
Loščije je trebalo potopiti vu vrauču vodo,
nabiti čavleke na derveno modlo i početi plesti.
Još i den denes se takši cekeri
vu mojemo molomo grodo špijčijo.
Skorom saka hiža ima cekara z luščija.

Tamara Antolašić, 5. a.

MOJ DEDA

TINK..., TINK..., TINK...,
u rano jutro,
deda moj je kose klepal.
STRUG..., STRUG..., STRUG...,
je strugalo kesnej,
deda moj je štile delal.
TOK..., TOK..., TOK...,
još ni bil miren,
deda moj je drva cejpal.

Da je v cirkvi dvanajst bilo,
išo je k obedu i pok se mu je žurilo.

BRUM..., BRUM..., BRUM...,
se je s hondijom odpelo,
po polu dropat i okopat,
da bi kaj hasna bilo.

Dobro mu je došla zijma,
ka se je lahko malo počinu,
pa i onda je čuda pout snega zmejto,
nikak i nikak se je za počinek nej brinu.

Te pak je obsuhnu.
To je nafčasi dojšlo.
Od posla njegovo se tejlo zdojšlo.

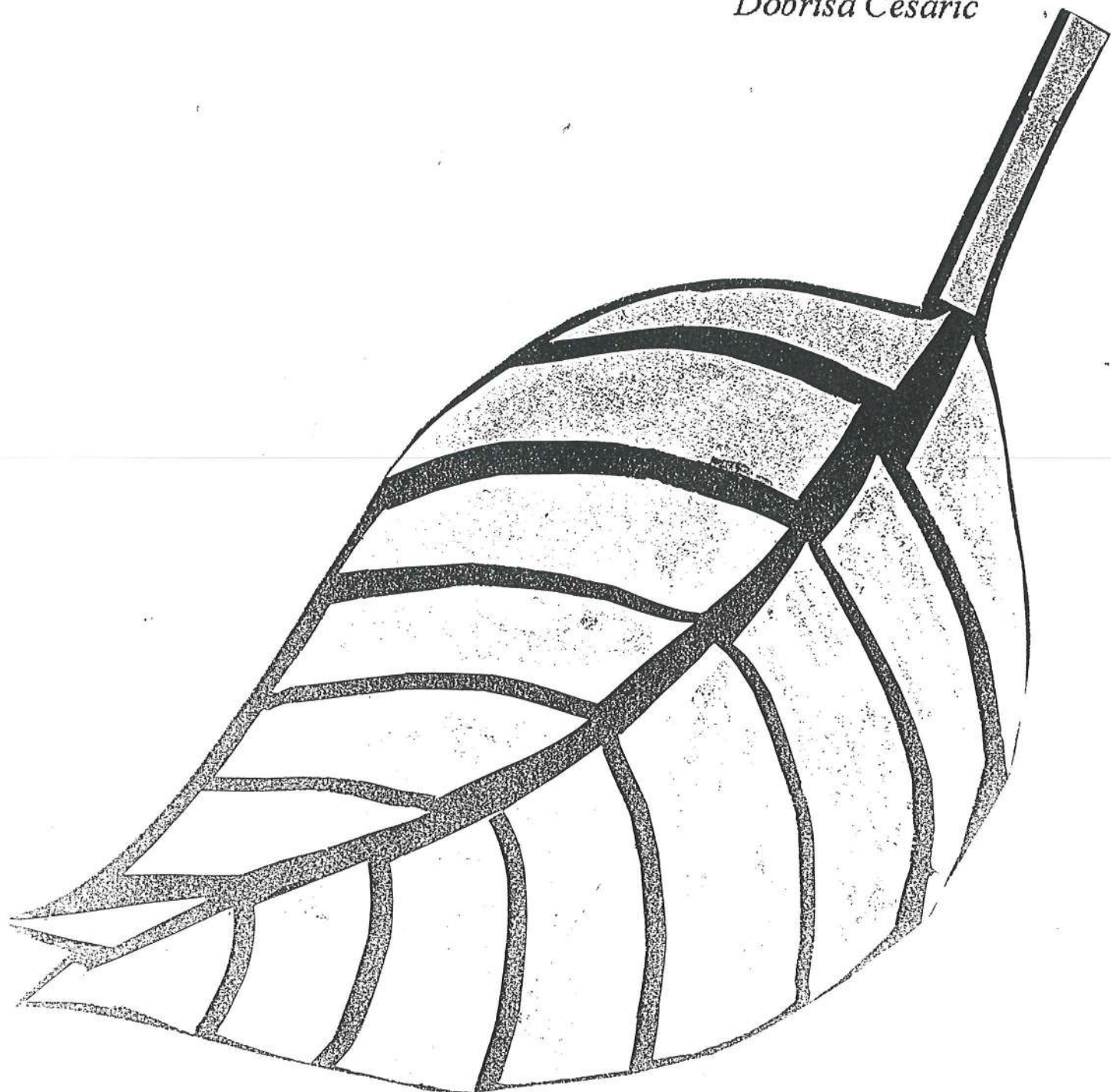
Dok je doma beteguvu,
se je znal zaglednuti vu čeketur
i reči: "Deca bojte dobri!
Jo imam samo još por vur."

Deda mi je hmr,
več ne čujem TINK, STRUG, TOK i BRUM.
"Deda jo te imam rad,
ne pozobim te nigdar,
i obečam ti da dober bum."

Ivica Goričanec, 6. b.

*"Tiho, o tiho govori mi jesen:
šuštanjem lišća i šapatom kiše."*

Dobriša Cesarić

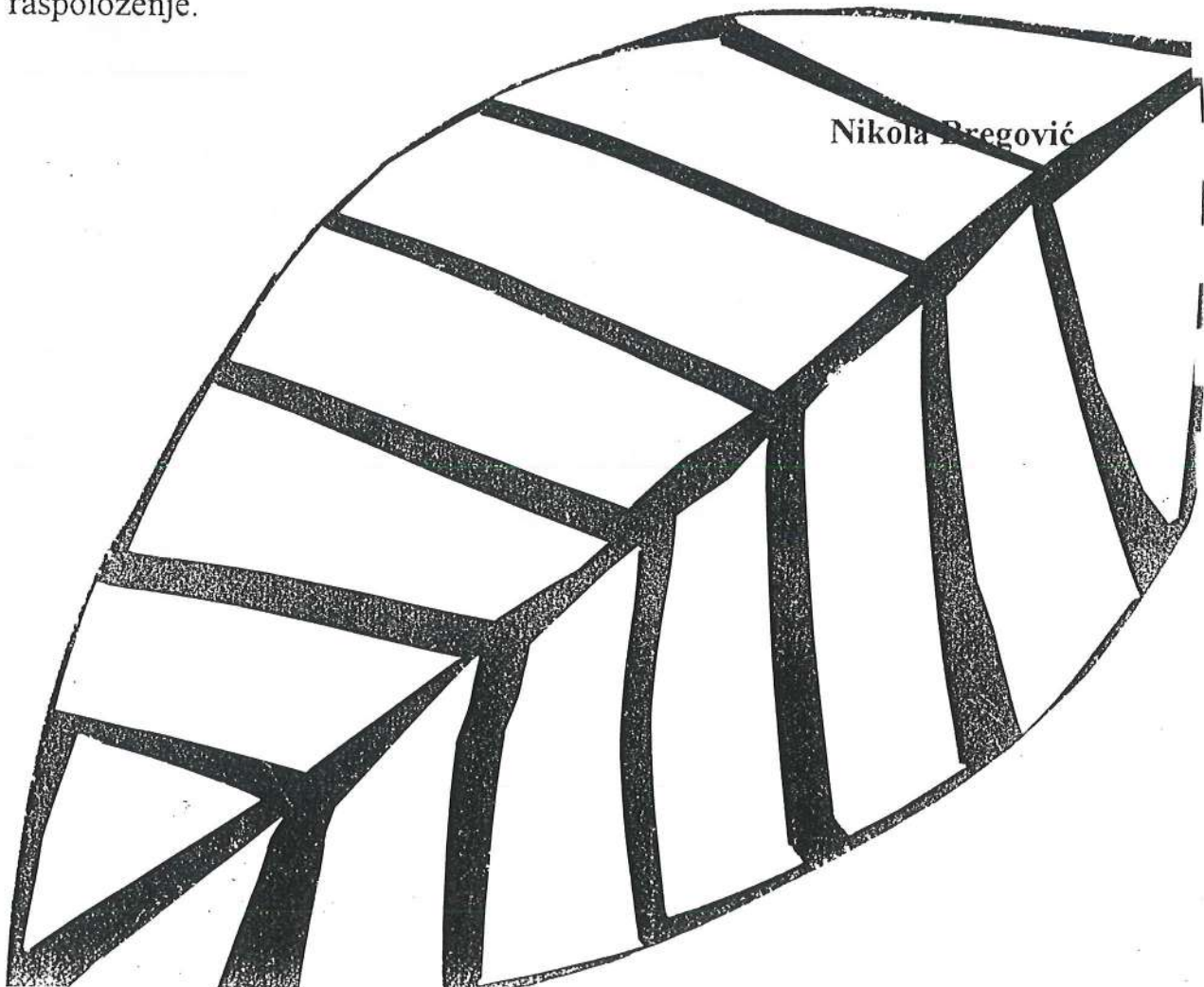
JESENJI DAN

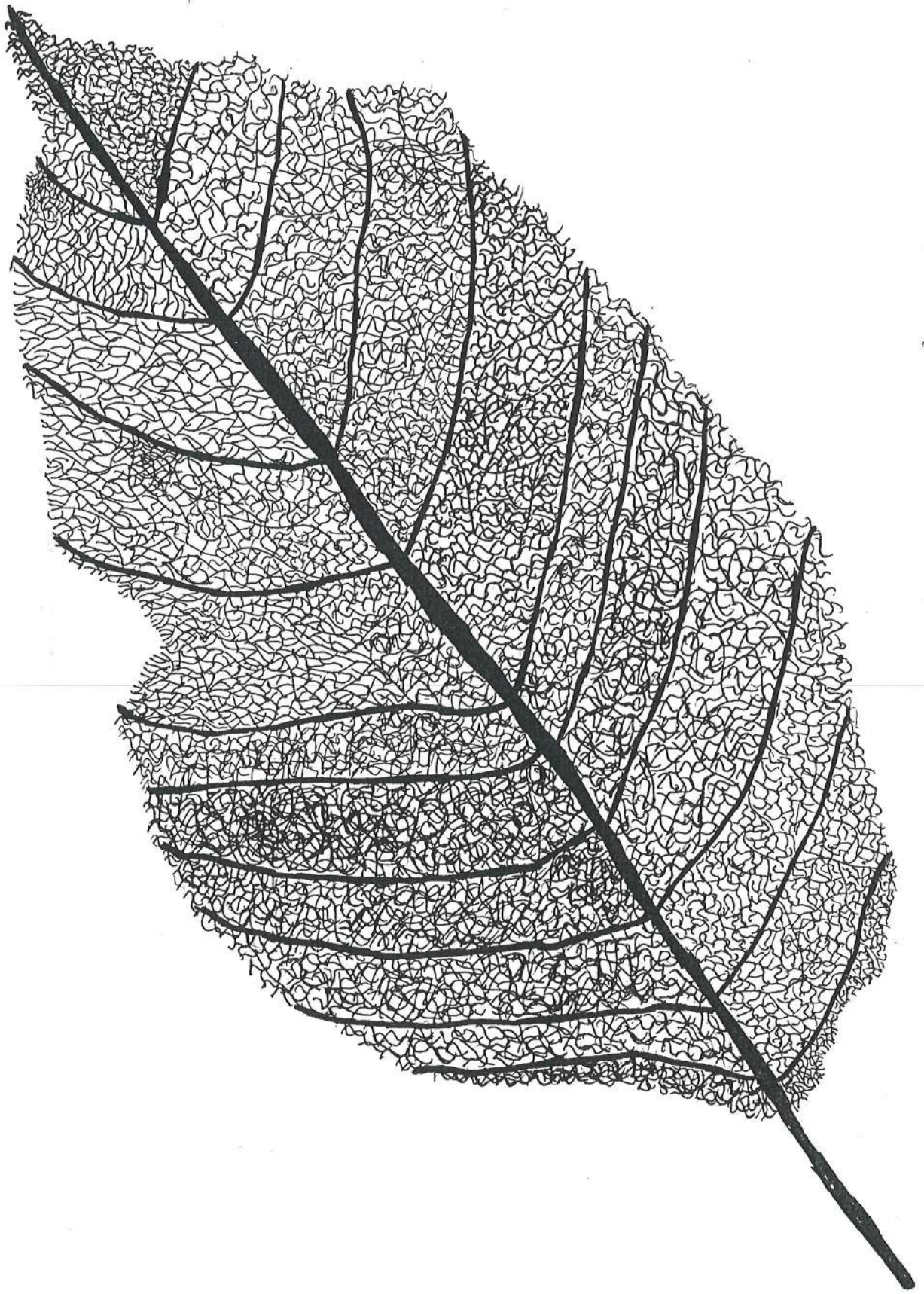
Jesen se polako došuljala na prstima.

Zeleni listovi pretvorili su se u žute, smeđe, crvene listove. Jesen je došla s mnogo svojih prijatelja, no nekima se pridružila. Čim je jesen stigla, kiša je postala žalosnija pa ponekad gorko zaplače. Vjetar je razigran pa razbacuje lišće. Ponekad se jesen i vjetar igraju lovice. Pa se love po poljima, šumama, vrtovima i selima.

Izašao sam na dvorište. Iznenadio sam se. Dvorište obavijeno maglom izgledalo je poput kraljevine koja nosi bijeli veo. Skriva joj lice. Iznenada zapuhao je vjetrović. Postajao je sve jači, jači i jači. Savijao je suhe grane, a one su ga molile da prestane, vapile su i plakale. Uzeo je kraljevni veo, dosadilo mu je. Nestao je. Sunce mi se nasmjehilo, poslalo mi je svoje zrake, zrake radosti. Prošao sam nekoliko koraka i došao do vrta. Izgledao je kao rajski vrt. Pokraj gredice zasađene su tri jabuke. Ispred mene pružalo se prostranstvo suhih kukuruza u kojima je šumio vjetar. Vrijeme je brzo prolazilo a sunce je tonulo sve dublje, dublje i dublje. Ostala je samo prekrasna crvena mrlja na dnu neba. Preljepo! Crvenoj mrlji pridružili su se nebeski putnici. Oblaci. Kroz njih jedva se vidio sunčev brat blizanac Mjesec. Pravi romantičar i ljubavnik. Za njim pojavile su se sjajne zvjezdice. Zajedno su stvorili ljubavni prizor i u meni su probudili osjećaj radosti.

Johann Sebastian Bach i Jesen imaju nešto slično. Oboje često mijenjaju raspoloženje.

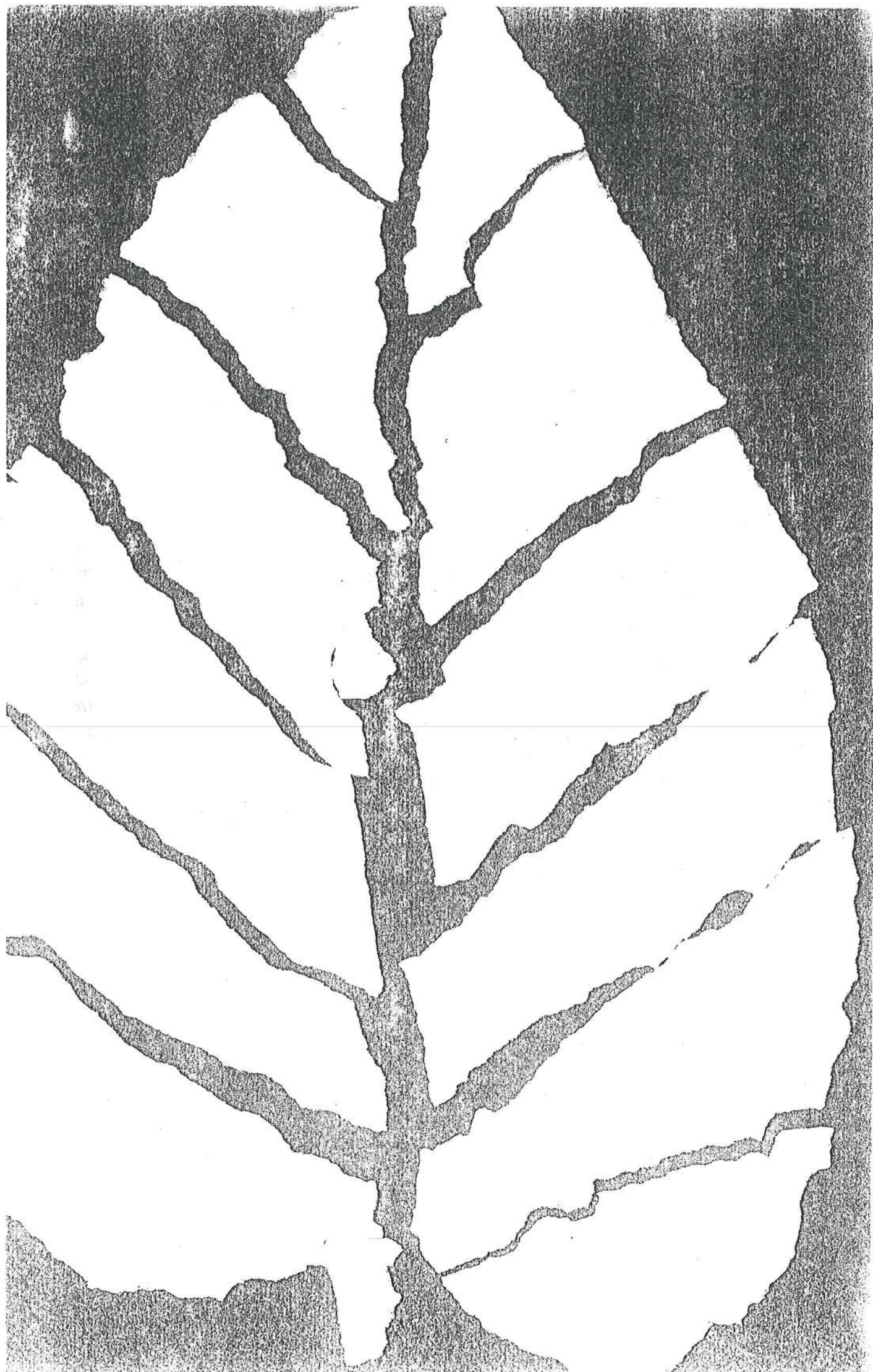
JUTARNJA ŠETNJA

Zora je. Sve još počiva. Tišina. Čuje se samo šuštanje otpalog lišća po kojem koračam.

Nigdje nikoga na vidiku. Samo ja i gusta crna magla koračamo voćnjakom. Ponaša se kao da je carevna našeg grada. Ne volim je. Na voćkama vidim da je ni one ne vole. Tužne su. Plaču. Poželjeh otjerati maglu. No sama sam preslaba. S moje lijeve strane diže se zlačano sunce. Vidim strah u očima magle. Osjeća da će biti pokorena. Što se sunce više diže, magla se više povlači. I voćke su spremne za boj. Stoje uspravne i na povjetarcu marširaju poput pravih vojnika. Magla je pokorena i potpuno se povukla. U voćnjaku vlada veselje. Voćke mi daju njihove najsočnije plodove koji odjednom imaju nekako slađi i veseliji miris, a i okus. Lišće pod mojim nogama veselije šušti. I posljednja lastavica veselije pjeva svoju prekrasnu pjesmu na putu u toplije krajeve. Požutjela trava, iako mala, isto se raduje. Sva je priroda veselija i življa, a i ja s njom. Radujem se suncu i buđenju, jer je sunce svojom toplinom i svjetlošću probudilo voćnjak. Odjednom veselje je nestalo. Kap, kap. Crni oblaci prekrili su nebo. Zlačano sunce je nemoćno. Kap, kap, kap... Kiša sve jače pada. Ne volim je. Neka jabuka primila me pod svoju krošnju da ne pokisnem na kiši. Žao mi je malih vrapčića koji traže sklonište od kiše. Cijeli je voćnjak opet tužan. Ptičice su prestale pjevati. Ni one ne vole kišu. Došle su do jabuke i mene. Jabuka im kao i meni daruje svoje najsočnije plodove.

Iako nas je kiša ražalostila mi smo i dalje sretni i veseli jer smo zajedno.

Marija Mlinarić

JESEN U DVORIŠTU

Nema magle. Mraz je. Jako je hladno.

Jesen je polako i tiho došetala u moje dvorište. Izgledala je kao princeza. Imala je zlatnu haljinu boje lišća koja bi zaplesala, poigrala se s vjetrom kad god bi malo puhnuo, dugu plavu kosu ispletenu zlatnim sunčevim zrakama koja je lepršala oko njezinog lijepog, nježnog i sretnog lica s okruglim plavim očima koje su blistale poput dijamanta i prelijepo cipele s kojima je izgledala kao da će poletjeti. Plesala je s voćkom koja je bila još uvijek zelena, ali u tren oka bila je zlatna. Sunce je sjalo i otjeralo mraz. Povukao se poput poraženog vuka koji je izgubio borbu. Jesen je bila svugdje: iza oraha koji je imao još samo gole grane s kojima je izgledao kao da plače, iza bora, između cvijeća... Bila je svugdje. Na kraju se odmarala na ljuljački i polako se ljuljala. Zaspala je. Ptice se nisu usudile niti jednom zacvrkutati. Kao da je vrijeme stalo. Više se ništa nije zlatilo, crvenilo ili barem malo posmeđilo. Nastala je tišina, takva tišina da se mogla čuti. Niti jedan list nije pao s drveta, niti jedna ruža nije odbacila latice... Kad se probudila, sjetila se posla. Kap... kap... kapkap... kapkapkap... Počela je plakati tako jako da je uz to počelo i grmjati. Kiša je padala četiri sata.

Kad se vrijeme smirilo, otišla je polako u druga dvorišta, polja, ulice...

Mihaela Petković

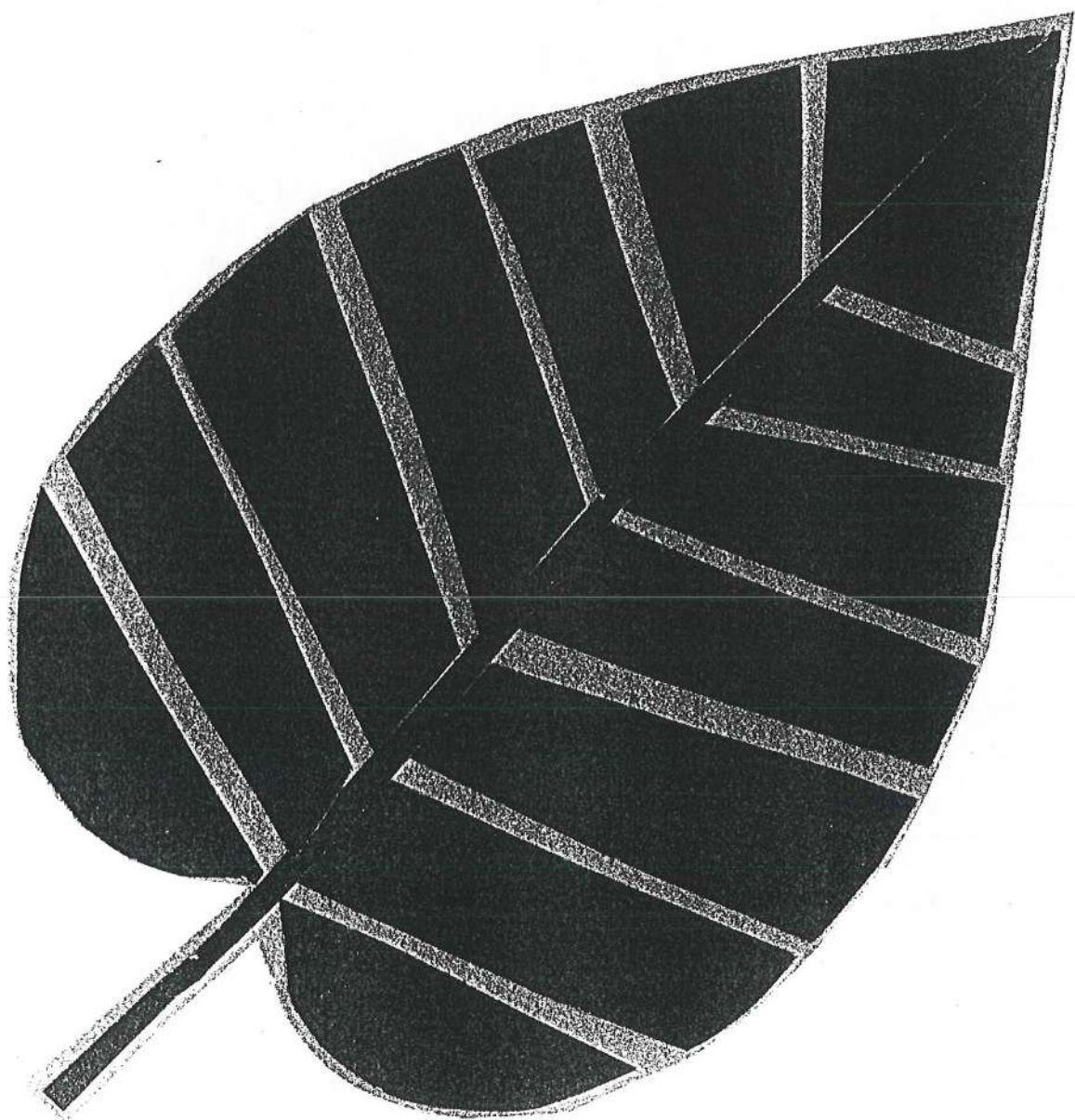

JESENSKA ŠETNJA

Šećem. Uživam u hladnom vjetru koji se šulja u moje tople džepove.

Jutro je bilo smrznuto i tmurno, prekriveno bijelom maglom. Bila sam potištena i osamljena kao da mi je ono najbolji prijatelj uz kojeg mogu razmišljati. Zagledavši se u cvijeće sva sam se sledila i ukočila. Latice su bile smežurano povezaane tankim koncem magle i mraza, izgledale su kao moje suze koje su mi potekle niz smrznutih obraza. Zrak je bio tako svjež da sam ga odmah htjela udisati. Opipala sam tanke smrznute grane koje su izgledale kao jedna paukova mreža. Osjetila sam da žele jedan topli zagrljaj, poljubac zlatnih nadarenih toplim sunčevih zraka. Kao da su grane djeca u vrtiću koja čeznu za majčinom ljubavlju i dobrotom. Grane su bile pričvršćene za drvo samo što nisu kliznule i zajaukale "Pomozite". Lišće na granama treperilo je kao moje umorne i zaprepaštene oči, koje su se počele sklapati od žalosti i tuge. Nisam mogla shvatiti kako cvijeće i drveće samo mogu izdržati na takvoj hladnoći.

Shvatila sam, da je počela ta dosadna i tužna jesen.

'I luta po alejama, gdje dah
Jesenjeg vjetra suho lišće njiše."

F. I. Rilke

*"Stiha spod oblakov črnih
beli je golub preletel,
stiha je v srce žalostno
spomen povrnil se svetel."*

D. Domjanić

NJEGUJE SE OBOSTRANA SURADNJA
GRAD MURSKO SREDIŠĆE - NARDA U MAĐARSKOJ

U znaku II. EUROPSKOG EKUMENSKOG SASTANKA u Grazu pod geslom "POMIRENJE" organizirane su dvodnevne svečanosti u mađarskim selima Velika i Mala Narda u kojima više od osam stoljeća žive gradišćanski Hrvati.

Uz Brojne državne i crkvene delegacije iz Austrije i Mađarske bile su nazočne i dvije delegacije iz Grada Muruskog Središća budući da Muruskosredišćani i Nardanci njeguju obostranu suradnju.

27. lipnja "Postavljanju križa pomirenja na granici" simboličnom znamenju u čast mirnog suživota triju naroda: gradišćanskih Hrvata, Mađara i Austrijanaca prisustvovalo je crkveno izaslanstvo iz Muruskog Središća koje je predvodio vlč. Ivan Novak.

28. lipnja 1997. delegaciju gradskog poglavarstva Muruskog Središća predvodio je Dražen Breglec, gradonačelnik, a od članova nazočni su bili: Mladen Hoblaj, dogradonačelnik, Marija Mavrič, član poglavarstva grada zadužena za kulturu, školstvo i suradnju sa susjednim državama i općinama, Antun Šimunić, član poglavarstva i bivši načelnik, Ivan Tkalec, član odbora Crvenog križa te Nadica Hoblaj i Dušanka Šimunić. Oni su prisustvovali otvaranju granice između Male Narde i Čembe (Austrija), hrvatskoj svetoj misi, posvećenju zastava i grba sela Narde, svečanom podizanju zastave pri spomeniku heroja.

Načelnik Narde KALMAN VARGA rekao je u svom govoru: "Ova je svetkovina posvećena miru koji za nas znači držanje zajedno, mir među narodima, županijama, selima i ljudima." U razgovorima s našom delegacijom učestvovala su MAGDALENA HORVAT-NEMET, zamjenica direktora škole te BARBARA BOŽIĆ-BEKEŠI, predsjednica Crvenog križa koje su naglasile da je upravo hrvatski jezik bit njihovog jedinstva koji ih drži zajedno. Misao vodilja njihovih svečanosti: "Miran je suživot triju naroda i triju jezika." Hrvatski su jezik gradišćanski Hrvati stoljećima čuvali i njegovali u obiteljima prenoseći ga iz generacije na generaciju.

Mnogi su Mađari priženivši se u hrvatske obitelji naučili i hrvatski jezik. U njihovoj osnovnoj školi nastava se održava na hrvatskom i mađarskom jeziku, a jedan sat tjedno zastupljeni su na mađarskoj televiziji sa svojim programom na hrvatskom jeziku.

U razgovorima je izražena obostrana želja za produbljivanjem suradnje između Muruskog grada Muruskog Središća i naseljima Narde s gradišćanskim Hrvatima koji su uz patnje uspjeli stoljećima sačuvati hrvatski jezik, vjeru, kulturu i običaje. Želja je Nardanaca da razvoj prijateljskih odnosa i proširene suradnje doprinese usavršavanju i učenju suvremenog hrvatskog jezika. S tim ciljem planira se dopisivanje mladeži, osnovnoškolaca istog uzrasta, športska druženja, suradnja s Crvenim križem, Udruženjem umirovljenika, druženje vatrogasnih društava, suradnja kulturno umjetničkih društava sa svojim sekcijama: pjevačkim zborom, tamburaškom, dramskom, tamburaškom i drugim sekcijama te Udrugom žena.

Poseban interes Nardanci gaje kako za govornu riječ tako i za međimurske narodne pjesme i plesove. Budući da u svojoj školskog knjižnici imaju oko 200 svezaka knjiga, pisanih pretežno na srpskom jeziku, veoma poželjne bile bi im knjige poezije i proze pisane na hrvatskom štokavskom i kajkavskom narječju, te rječnik, gramatika i pravopis materinjeg hrvatskog jezika. Stoga su čelnici grada Muruskog Središća zacrtali hvalevrijednu akciju dragovoljnog prikupljanja knjiga na materinjem jeziku koje će pokloniti našim sunarodnjacima u prijateljskoj Mađarskoj. Akcija "Knjiga za gradišćanske Hrvate", osim Grada i Općine Muruskog Središća proširila bi se na Županiju Međimursku, a za pomoć obratit će se i Ministarstvu za prosvjetu, kulturu i šport Republike Hrvatske. Knjige će se prikupljati u Gradskoj Knjižnici Mursko Središće.

Barbara Novak

Polaganje vijenca kod spomen obilježja u Nardi:ing.Dražen Breglec, gradonačelnik, Marija Mavrič, pročelnica za kulturu Grada, Mladen Hoblaj, dogradonačelnik (s desna)

Narda község önkormányzata
és egyházközségi testülete

TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

a grazi

II. EURÓPAI

ÖKUMENIKUS TALÁLKOZÓ

jegyében szervezett

kétnapos rendezvénysorozatára

E találkozó mottója

A MEGBÉKÉLÉS

Program

1997. június 27.

- 16.00 Szabad meditáció (a kisebbségekről,
a határhelyzetről; három ország,
három nyelv)
18.30 A kiengesztelődés keresztjének
felállítása a határon
20.00 Agapé

1997. június 28.

- 14.00 Határnyitás Kiszarda és Csém között
15.00 Találkozás a kiengesztelődés keresztjénél;
az ausztriai gyalogos vendégek fogadása
16.00 Horvát nyelvű szentmise
17.00 Narda község címerének és zászlajának
szentelése
17.15 Ünnepeles zászlófelvonás
a Hósi emlékműnél
18.00 Vacsora a vendéglőben
19.00 Bál
24.00 Határázárás

Szeretettel várjuk!

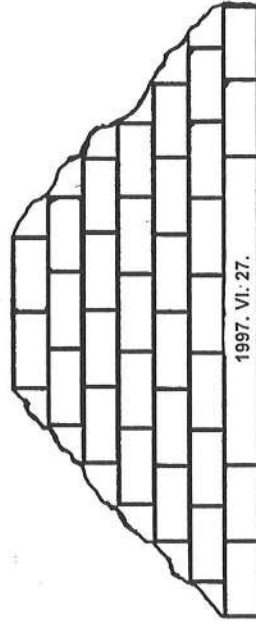
A rendezőség nevében

Varga Kálmán
polgármester

Póka Jenő
plébános

MEGBÉKÉLÉS

POMIRENJE

Etnikum Kiadó és Nyomda Kft.

Ovih dana privodi se kraju hvalevrijedna akcija dragovoljnog prikupljanja knjiga za gradišćanske Hrvate koji žive u mjestancu Nardi u Mađarskoj, a s kojima žitelji grada Muruskog Središća održavaju prijateljske odnose i suradnju, akciju je, glede toga, pokrenulo gradsko poglavarstvo Muruskog Središća, idejno osmislila Marija Mavrič, član GPMS, a knjige se prikupljaju u Gradskoj Knjižnici. S obzirom da su naši dragi prijatelji Nardanci na vjetrometini povijesnih zbivanja uspjeli sačuvati stoljećima hrvatski jezik, njegujući ga i prenoseći ga u obiteljima iz generacije na mlađu generaciju a istom odcijepljeni od matice zemlje, želja nam je da im dobrohotno pružimo podršku darujući im od srca pisanu riječ na materinjem jeziku. Ne samo da se tako ostvaruje obostrana želja za prijateljskom i dobrosusjedskom suradnjom, već i ono najdragocjenije: istinski želimo doprinijeti očuvanju i njihovom usavršavanju i učenju suvremenog hrvatskog jezika.

Prisjetimo se da je uz dan grada MS, 30. kolovoza, 101 svezak knjiga uručio Kalmanu Vargi, načelniku naselja Narde ing. Dražen Breglec, gradonačelnik Muruskog Središća. Ovo sada biti će ugodna i dobrosretna uskrsna čestitka našim prijateljima u Nardi u koju su se uključili: učenici OŠ MS, župnici Sv. Martina na Muri i Muruskog Središća, Društvo žena MS i dr. Knjige se još uvijek prikupljaju, a već sada brojka prelazi 700 svezaka.

Svima koju su svojom humanom gestom obogatili ovogodišnji poklon Nardancima, riječi zahvalnosti upućuje organizator uz čestit Uskrs.

Barbara Novak

Akcija sakupljanja knjiga imala je velikog odjeka jer je u toku 8 mjeseci sakupljena 731 knjiga koje su mladim Nardancima uručene za Uskrs 1998. godine.

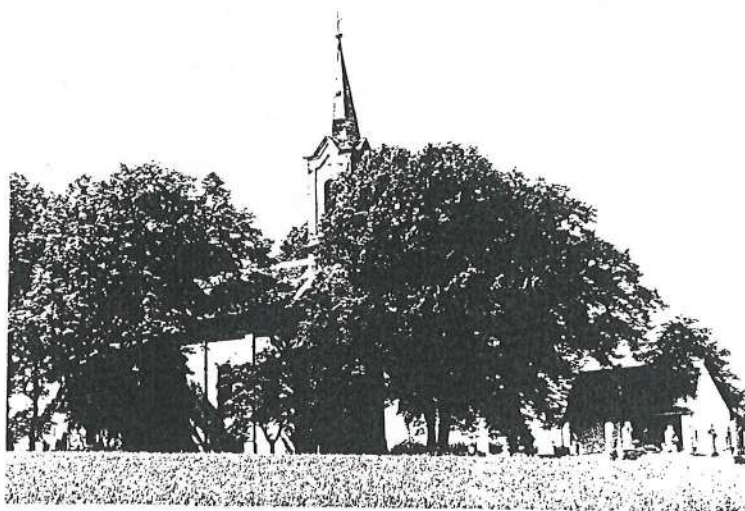
Članica Poglavarstva Grada Murusko Središće
za područje kulture i obrazovanja

Marija Mavrič

ŠTOVANA SAMOUPRAVA GRADA MURSKOG SREDIŠĆA! ŠTOVANI POGLAVARE!

U ime naše mladine hvala za poziv u Vaš grad
od 22. do 25. lipnja. Putem faksa Vam šaljem imenik onih, koji bi se
rado sprijateljili s vašom mladinom.

VERHÁS ELVIRA
KOLONOVITS ÉVA
GLAVANICS VIKTÓRIA
PEZENHOFFER VERONIKA
MILISITS LÍVIA
BOSITS ESZTER
FASCHING INGRID
BERKI RITA
SALLÉR DÁNIEL
BÉKÉSI BALÁZS
BENCICS MILÁN
BŐSI CSABA
ANTAL ÁGNES
BERKI CSILLA
BÉRY OTÍLIA
HORVÁTH ADRIENN

HVALA UNAPRIJED ZA VAŠE GOSTOPRIMSTVO!

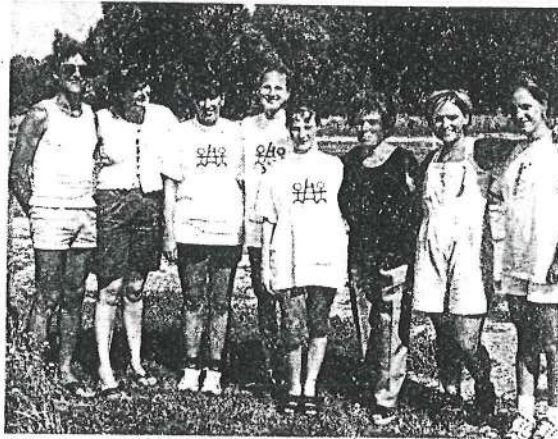
Narda, 1.6.2000.

S štovanjem:

Kristina Glavanić

MLADEŽ IZ MAĐARSKOG MJESTA NARDA BORAVI U MURSKOM SREDIŠĆU

Obnavlja se veza s matičnom domovinom

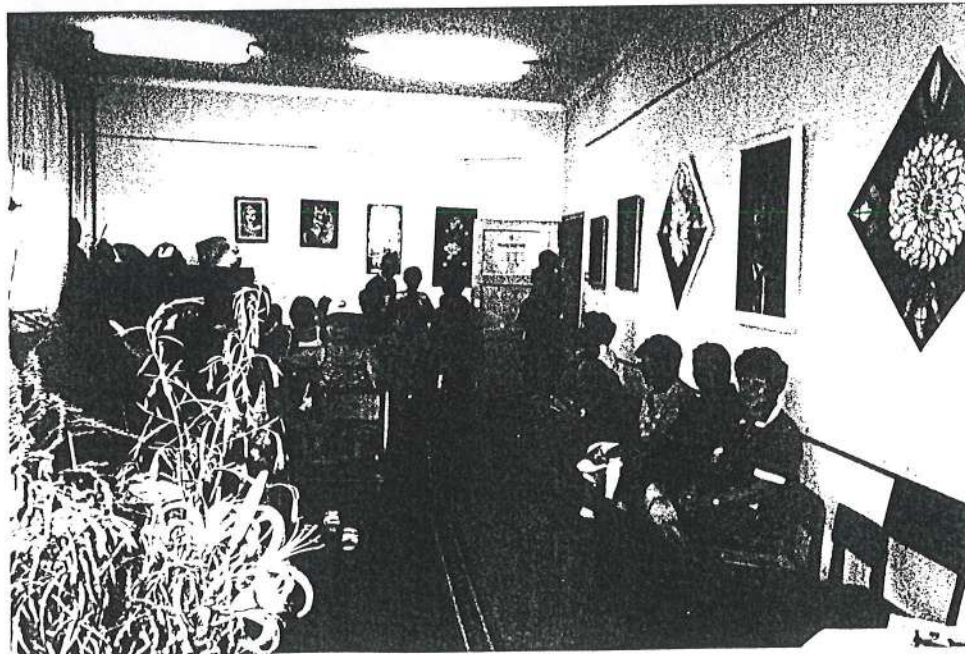
Dio mađarskih Hrvata sa svojim domaćinima iskazuju radost što su od srca primljeni

Premda traje relativno kratko vrijeme, suradnja između Grada Murško Središće i Općine Narda u susjednoj Mađarskoj vrlo je čvrsta. Međusobni posjeti čelnih ljudi prijateljskih mjesta urodili su mnogim dobrim akcijama (prikupljanje knjiga i ljetovanja), pa Narda, općina s hrvatskim stanovništvom postaje sve bliskija i povezanija s maticom domovinom. Ovih dana u Murskom Središću i njegovoj okolici boravi dvadesetak mladih koji su smješteni u obiteljima, gdje noće, odmaraju se i hrane. Grad pak je osigurao slobodne aktivnosti i druženja. Na ovaj način su Gradišćanski Hrvati još tješnje povezani s Hrvatskom, što je i jedan od ciljeva ovog prijateljstva.

(S. Mesarić)

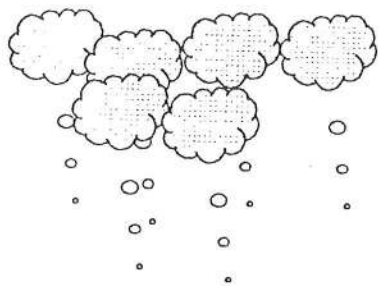
Preuzeto iz "Medjimurskih novina"

SVETIČANST U GRADSKOJ KNJIŽNICI
za mladež iz NARDE

Marija Mavrič

Odabrani tekst poklonjen je
kroz "knjižničnu poštu"
nekome iz Narde

*"Sve što je čestito, što je dično, što je pravedno, što je
nevino, što je ljubazno, što je na dobru glasu, i sve što je
krjeposno i hvale vrijedno, to neka bude sadržaj Vaših
misli."*

(J. M.)

Poštovani gosti, draga djeco, naši sunarodnjaci iz Narde, dragi roditelji i djeca domaćini koji ste prigrlili nardansku djecu - pozdravljam vas od srca ispred Gradske knjižnice i čitaonice Mursko Središće. Želja nam je da u srcu ponese u vašu nama bratsku Nardu u prijateljskoj Mađarskoj što više lijepih i ugodnih sjećanja. Stanovnici grada Mursko Središće oko toga se svesrdno brinu te im i s ovog mjesta zahvaljujemo, a pridružuje se knjižnica, koja će Vas mladi prijatelji i ostali posjetitelji ugostiti i počastiti našom domaćom materinjom dijalektalnom riječi. U programu obratit će vam se gospođa Marija Mavrič, zadužena za kulturu Grada i recitatori.

O knjižnici mogu reći da posjeduje oko 15 000 knjiga, da je od osnivanja proteklo više od godinu dana, da ima puno mladih članova koji rado dolaze u knjižnicu, te uz ostalo pravimo lijepe programe.

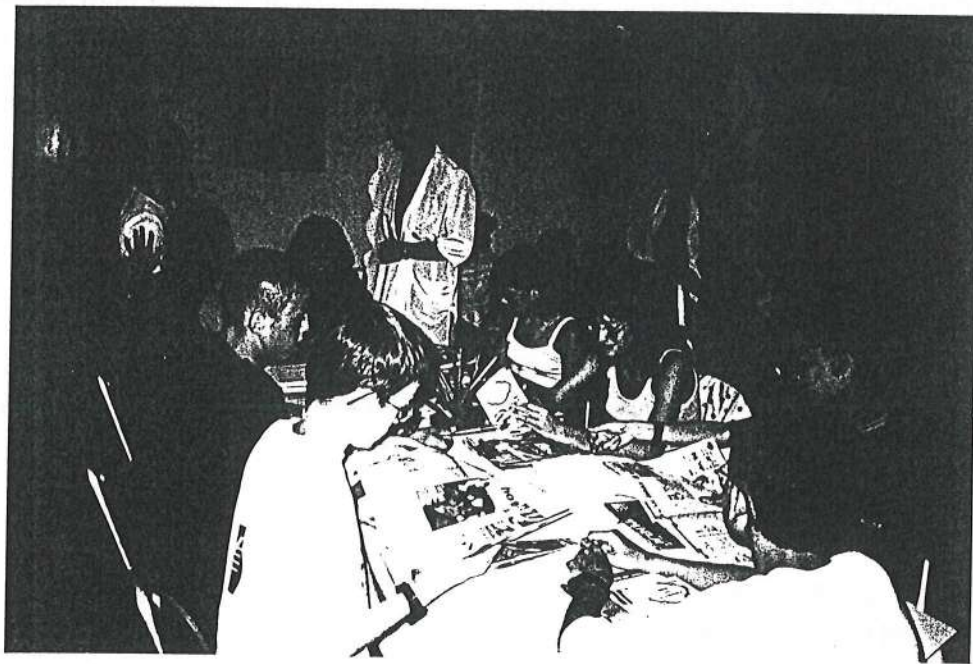
Evo u znak dobrodošlice vama, djevojke su ukrasile prostoriju s cvijećem: Maja, Kristina, Ana, Damjana te ispekle kolače. Zidove su ukrasili svojim likovnim radovima Dražen Vinko-Novak i Svjetlana Tomašić iz Peklenice, članovi LUGM-e. Recitiraju svoje radove koji su tiskani u našem knjižničnom glasilu "Čitatelj"- br. 5, na kajkavskom narječju - članovi naše knjižnice i učenici OŠ MS: Dolores, Damjana, Valerija, maja, Dajana, Tanja i Kristina.

Molim vas slušajte ih pažljivo, jer iza toga slijedi literarna radionica i knjižnična pošta.

Očekujem da i vaša mašta, mladi Nardanci, neiscrpna, da svijet mjerite srcem iskreno i toplo. U hrvatskoj nam domovini i pradomovini vaših obitelji pišite o svojoj zemlji, njezinoj povijesti, o običajima, o sebi...
Vaše literarne radove uvrstit ćemo u slijedeći broj knjižničnog lista "Čitetelja" i poslati Vam s radošću u Nardu.

Do slijedećeg susreta, doviđenja!

Barbara Novak

L
i
t
e
r
a
r
n
a

r
a
d
i
o
n
i
c
a

n
a

m
a
t
e
r
i
n
j
e
m

j
e
z
i
k
u

S
r
e
d
i
š
ć
a
n
s
k
i
h

H
r
v
a
t
a

MOJE SELO

Moje selo je veliko i lipo. Selo ima četiri ulice. Ja živim u ulici Petofi. U mojem selu stanuje 500 ljudi. Narda se nalazi pred austrijskom granicom, u zapadnoj Mađarskoj. U selu su grupe i nogometni klub, vatrogasni klub i imaju mladi jedno društvo, to se zove Mladina. Tome sam ja član. Imamo dve krčme, dve prodavaonice i dva vatrogasni stan. Ulice su lipe, puno cveča je na ulicama i puno drva. Ja volim moje selo.

Eszter Bosits

MOJE SELO

Moje selo se zove Narda. Nalazi se na osterreich ungarišen granici. Ima 560 stanovnika. Ima četiri ulice, to su: Ulica Kosuth, Ulica Petófi, Ulica Granica, Ulica Zapadna. Narda ima nogometnu grupu, ognjogasnu grupu i mladinsku grupu. Narda ima ednu malu knjižnicu, Kulturni dom je edna mala lipa hiža. Cirkva je jako stara, zidala se je u 1200. ljetu. Na igrališću i oni mogu se igrati koji idu u vrtić. Selski gospodin zove se Jenó Poka. Načelnik se zove Šándor Horváth. Prodavaonica se nalazi zadnja u selu. Ja jako volim u ovom selu živiti.

Balázs Békési

NARDA

Moje selo je Narda pokraj Austrijske granice. U ovom selu staju 500-600 ljudi. Narda ima ož edno malo selo Mala Narda. Narda ima četiri ulice: Koszuthova, Zapadna, Granica i Petofijeva. Imamo nogometnu grupu, ognjogasnu grupu, mladina, stari imaju ednu grupu. Naše selo je lipo. Imamo dva nogometna polja, igrališće, knjižnicu, kulturni dom, cirkvu, čuvarnicu, gospodinstvo stan, ognjogasni stan, poštu, krčmu, prodavaonicu, četiri autobusne stacije i ož sve drugo. U školu idemo u Gornji Četar kadi učimo hrvatski jezik. Gornji Četar je polig Narde.

Dániel Sallér

ODMOR

Narda i Mursko Središće imaju prijateljski kontakt. Iz Narde dođu dica u Mursko Središće i iz Mursko Središće pojdu dica u Nardu. Ov kontakt je već dugo nastal. U ovom ljetu sam prvi put bila u Murskom Središću i meni jako se sviđa.

Lívia Milisits

NARDA

Narda se nalazi u zapadnom djelu Mađarske, u Gradišću. Selo ima oko 520 stanovnika. Ljudi međusobno govore hrvatski, ali mlada generacija manje govori, zato je važno, da imamo prijatelje u našoj Matici, da vježbamo i očuvamo naš hrvatski jezik.

Viktória Glavanics

MOJE SELO SE ZOVE NARDA

Narda je jedno malo selo kod austrijske granice. Narda je hrvatsko selo, ali već neg stari ljudi govori po hrvatski. Mladi doma s roditeljima već po mađarski govori. To da mi znamo po hrvatski, to od daki i dedi znamo nasljediti. A zato je nam jako dobro da moremo ovdje biti, da bolje naučimo hrvatski jezik.

Éva Kolonovits

ZDOLA NA DIBOKOM

Zdola na dibokom pasišču zelenom, cvala je kitica, bila jako lipa.
mislil sam si ksebi, ču si ju zet k meni, sprignal sam se ponju, odkinul ju.

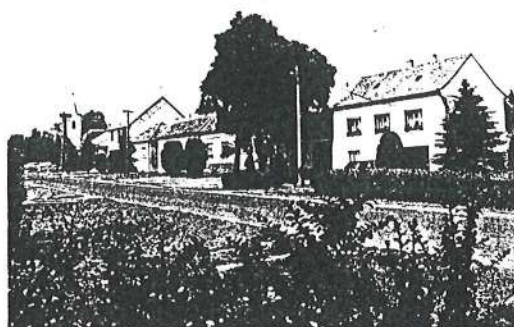
onda si ju kanim na moj mali stolič , tužno pogledač mi ona veli:
si mi učinil na moj mali stolič da ne morem cvasti na mladosti?

po ja sam cvala do dvajseti ljeti kad roža rumena na zeleni vrti.
ošal je mlad junak zel mi je moj žitak da ne morem cvasti na mladosti.

Otilia Bery

Adrienn Horvath

POZDRAV IZ NARDE

ÜDVÖZLET
NARDÁRÓL

NAŠA NARDA

Mi živimo u Nardi, ovo je malo ali ljepo selo u Mađarskoj. Jako volimo našu malu selo, jer ovdje živimo od onoga dana kada smo se narodili. Moremo se čuda igrati i imamo interesantne programe. Jako se veselimo da smo mogli doći u Mursko Središće. Ovde je sve ljepo kao i u Nardi. Jako se dobro čujemo ovdje. Mursko Središće je jako veliki grad a Narda je malo selo. Drago nam je da smo mogli doći u Nardu, i ovde moremo rado vježbati naš materijanski hrvatski jezik.

Ove jačke jaču mladi dica jako rado. Na bale jaču sve jačke grupe,
ki ove jačke dobro pjevaju:
Rita Berki

Edna jačka: LATINO

Jubi me da zaspi kao more, od samoće nema ništa gore,
tako je dobro uz tebe leći i nešto ježno ti reći.

Ostavlja na jastuku cvječe, ovo malo radosti i sreće,
neka me prati u pustoj noći, ljubav se gleda u oči.

Gdje je ljubav tu si ti, ljubav dušu očisti,
priznaje pred ljudima ti si mi u grudima.

Balasz Bekesi

Jačka: JEDNA JE RUŽA...

Jedna je ruža procvatila pa zaspala
jedna je žena na vratima noć čekala.
Najlepše ptice su pjevale sve za tebe,
zvijezde sa neba su padale a ti ne dođeš.

Tužna je noć najtužnija ne voli me ljubav tvoja.

Kriva sam, kriva sam ja,
jer sam beskraino vjerovala,
do neba ljubila.

Ingrid Fasching

Jačka: LASTAVICA

Lastav sam lastavica ja, bila sam vila s Jadrana,
daleko mi je dom kad ja nisam sa tobom.
Napiši mi barem jedan redak da od njega
sutra živim ja. Pošalji mi poljubac u petak da i meni
svane nedelja. Gore bjele sve bih nebu htjele, svako traži
što mu srce da, a kad bi te moje ruke srele, ne bih mene
zvali skitnica.

Lasta sam.....

Jačka: ZOVEM TE JA

Umirem od želje da si tu da me slomiš u trenu, da na podne od života mog pustiš svoju sjenu.
Umirem od želje da si tu da ti koraci skrenu, na put gdje ćeš pronaći samo zaljubljenju ženu.
Zovem te ja, vrata su ti otvorena, očima svojim vidim te ja, znaš li da si ljubav moja.
Umirem od želje da si tu da ti koraci skrenu, na put gdje ćeš pronaći ti samo zaljubljenju ženu.

Zovem te ja, vrata su ti

Jačka: SRCE OD ZLATA

Budi tu ja sam doška s kraja sveta da ti budem čvrsta stijena da ti budem nježna žena.
Budi tu da me oko tvoje drago sljedi da si moje blago i da imam nekog svoga.
Bit ću tu u tvom naručju.
U srcu mom tvoje srce je od zlata ti si ključ od sretnih vrata u ljubavi.
U srcu mom tvoje srce je od zlata bit će tu do zadnjeg sata u ljubavi.
Budi tu...

Otilia Bery,

Adrienn Horvath

Ove pjesme smo u Nardi naučili i na hrvatskom balu smo jačili i nam se jako sv

SNOČKA SAN BIL PRI ROŽICI

Snočka san bil pri rožici,
zaspal san joj na steljici.
Snočka san bil pri rožici,
zaspal san joj na steljici.

Po tri ura su četiri,
hodi mila sprohodi me.
Po tri ura su četiri,
hodi mila sprohodi me.

Rado bi ti sprohodila,
kad se ljudi ne bojala.
Rado bi te sprohodila,
kad se ljudi ne bojala.

Csilla Berki

GLAVA MENE BOLI

Glava mene boli, srca polovica,
kad mi veli mili šej-haj da mu nis rožica.

Ko ti nis rožica, zato bit ne moren,
na črnu zemljicu šej-haj živa pojt ne moren.

Mamo moja mamo, zaman me imate,
dobro ga poglejte šej-haj za koga me date. *Agnes Antal*

BUKAWA

Contra Basile

Moje selo!

Moj selo je polig hatar Austrie, ime je Narda
ima četine ulice, ja iz četine živim. U ulici grani
Puno kitice je se sadilo mi općini. Ima dvi igralis
Ima tri grupe: ognjoganski grupe, nogometnu
grupu i mladinsku grupu. Puno hrvati staju
ovde. Crkva je jako stara. Sa jako nat živim
u ovom selu.

Narda

Čaba Bosić
Milan Benčić

Moje selo je Narda pokraj Austrijske granice.
U ovom selu staju 500-600 ljudi. Narda
ima ož edno maloga sela mala Narda.
Narda ima četine ulice Kossuthova, Zapadna,
Granica i Petőfijeva. Imao nogometnu grupu
ognjoganski grupa, mladina, stari imaju ednu
grupu. Naše selo je lipa.
Imao dvi nogometne palje, igrališće, knjiž
nicu, kulturni dom, crkva, čuvarnicu,
gospodinstvo stan, ognjoganski stan, postu,
krčmu, prodavaonice, četina autobus staciju
i ož sve drugo. U školu idemo u Gornji
četar kadi učimo hrvatski jezik. Gornji
četar je polig Narda.

Saller Daniel

Dva pjesmu san u Nardi nacečiba, i na Hrvatškom bahe smk
jačili, i menijašo svičta!

Snočta san bil pri rožicu...

Snočta san bil pri rožicu,
aspal san joj na stepici!

Snočta san bil pri rožicu,
aspal san joj na stepici!

Bo tri ura sa četire,
rodi mila sprohodime!

Bo tri ura sa četire,
rodi mila sprohodime!

ads bi ti sprohodila,
ad se ljudi ne bojata!

ads bi te sprohodila,
ad se ljudi ne bojata!

Berki sc'ka

Zdola va dibokom

Zdola va dibokom parsiš ču zelenom, cvala je litica, lila
jako lipa.

Mislil sam si kseli, ču si ju zit & meni, sprignal sam
se pangju od šinulju.

Onda si ju kamion va moj mali stolič tužno pogleda &
mi veli ona.

Ča si mi učinil va moj mali stolič da ne morem cvasti
va mladosti

Lipo je sam cvala do dvajseti ljeti! Dod soža rumena
va zeleni vrti. Pošal je mlad junak zel mi je moj ritak
kda ne morem cvasti va mladosti! /

Hilina Perry

Noje selo!

Noje selo se zove Narda. Nalazi se na istočnoj mungarišer grani
ima 560 stanovnika. četine ulice, to su: Ulica Kossuth Kalayos, Ulica
Šandor, Ulica Granica, Ulica Kapadua. Narda ima nogometnu grupu
mugarski grupu i mladishu grupu. Narda ima os ednu malu knjižicu
Kulturni dom je edan mala lipa širka. Cirkva je jako stara
je ^{se} 1200. ti ljeti. Na igrališće i oni mogu se ipati naji idu u
Selski gospodi rove se juo Poba. Načelnik se zove Šandor Horv
Prodavaonica se nalazi sridnju selo. ja jako volim
ovu solo se ičit.

Edna jačka: - Latino

ljubi me da raspi kao more
od sa moče nema ^{nista} ~~nista~~ gore } I

ako je dobro u stebel leći
nisto ježno ti reći }
stanja na jate su crjake } II
sa malo radosti i se ce
e ka mer prate u prvom noći
ljubar se gleda u oči }

je je ljubav tu si ti ljubav dušu očisti } R. x2
niva je med ljudi no ti si mi u grudima }

>?

Balaž Bekeri

Jačka: Jedna je žena...

Jedna je žena procvatla pa zaspala
jedna je žena na vratima noć čekala.
Najlepše ptice su pjevale sve za tebe,
zvijezde sa neba su padale a ti nedođeš.

Ko Tušna je noć najtužnija ne volim
gubav dvojca.

Kniva^{sam}, kniva sam ja
jer sam bezragine vjesnuala
do neba gubila.

Jačka: Lastavica

Lastav sam lastavica ja bila sam vila sjajna
daleko mi je dom kad ja ni sam sa tobom.
'apiši mi barem jedan neolak da od ujeza
tra živim ja. Pošlji mi poljubac i petak
i meni svane nedelja. Gose bjela sve bih
bi dječice svako traži što mi sree da, ahad
te moje ruke srele ne bih mene zvali chitnice.
s'a sam

e jačke jaču mladi dječica jako rado. Na kate jaču ove jačke
ipc, hi ove jačke dobro pjevaju.

jugoslav Fasching

Narda se nalazi u zapadnom dijelu metarke
u Gradisku. Selo ima oko 520 stanovnika.

Ljudi međusobno govorite hrvatski, ali mlada generacija
manje govori, zato je važno, da imamo prijatelje
u našoj matici, da vježbamo i očuvamo naš hrvatski
jezik.

Viktorija Glavanić

Zdala va dibokom

Zdala va dibokom pariskom selenom covalaje kitiča
Bila jako lipa.
Nisiel sam si kšebri ča si ju zet k meni s prigul
sam se ponju od kinulja.

Čuda si ju kanim va moj mali stonč tužno
ne pogleda i mi veli čna ča si mi učinil
va mojoj lipoti da ne moram časti va mladosti.

Lipa je sam covala do dvajseti leti kod ročnu
nemina va seleni orti došel je mladol junak
zel mi je mojšitane da ne moram časti va mladosti.

Končita dibokom

Nišo mu se niš ni stalo ... ~ ~ ~

mu se niš ni stalo

ženicu kalam

mu se u kociću

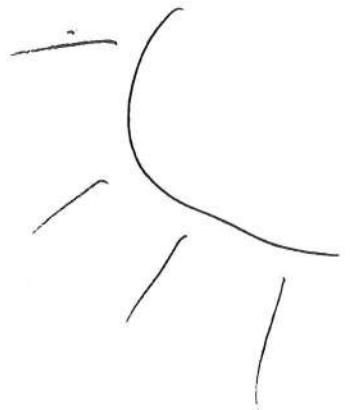
is mila na placu

e su pjevale

ice su suvale

a je zelena

- moja sume - sume - sumena : //

Sallés Daniel

... i meni, ako sviđa!

Glava mene boli...

Glava mene boli
srca polovica

Kad mi veli mili šej-hoj da me nis rožica.

Ko ti nis rožica

Zato bit ne moren
va čmae zemlju. šej-hoj (-)
živa pojt ne (nar) moren.

Mamo moja mamo
zaman me imate
dobroga pogledite šej-hoj
za boga me date.

Agnes Anžac

Zovem te ja

Umisem od želje da si tu da me slovis u tramu, da na podne od života moren put
svoju slijenu. Umisem od želje da si ta da ti šorac isrennu, na put vječes prone
samo za ljubljenu ženu. Zovem te ja, mata su ti otvorena, očima svojim vidim te ja
znaš li da si ljubav moja. 2 X

Umisem od želje da si ta da ~~na~~ ti šorac isrennu, na put vječes prone
samo za ljubljenu ženu.
Zovem te ja, mata su ti

Srce od zlata

Budi tu ja sam došla skaraja sveta da ti
budem čvrsta ~~ti~~ stjena da ti budem vječna žena.

Budi tu da me ako tvoje drage sjeti da si moje

~~ti~~ blago i da imam nekog sooga.

Bit će tu u tvom namu ču
U srcu mom tvoje srce je od zlata. - ti si ljuc od sretnik
vrata u ljubavi.

U srcu mom tvoje srce je od zlata bit će tu do satujek sata
u ljubavi.

Budi tu.

u Nardi!

Živimo u Nardi, ovo je malo ali lijepo selo u Mađarskoj.
E volimo našu malu selo, jer ovdje živimo od onoga dana
da smo se narodili. Možemo se čuda igrati i imamo
interesantne programe.

E se veselimo da smo mogli doći siamo u Mursko
Središće. Ovdje je sve lijepo kao i u Nardi. Jako se
dobro čujemo ovdje. Mursko Središće je jako veliki
grad a Narda je malo selo.

Veoma nam je da smo mogli doći siamo, i ovdje
možemo rado vježbati naš materijanski hrvatski
jezik!

Rita Berki

Odmor

Ma i Mursko Središće imaju prijatelje i stvo kontakt.
Naravno dođu ovdje "Mursko Središće" i iz Mursko
Središće pođu ovdje u Nardi. Ovaj kontakt je
i drugo na stal. E u ovom lietu sam prvi put
i u Murskom Središću i meni jako se sviđa.

Livia Mihalić

oje selo je velika i lijpa. U selo ima četiri
lica. Ja živim u ulici Petkovi. U mojem
selu stanuje 500 ljudi. Narda je
blazi pred Austrijske granice u zapad-
noj Mađarskoj. U selu su grupe i udruženja
klub, vatrogasni klub i imaju u vladi jedno
mišio, to se zove u vladi. Tamo sam ja
kao imam dva kćerke. Jedne prodavaonice
dva pred vatrogasnicom.
lice su lijepe, puno cvijeće je na ulici i pun
trav. Ja volim moj selo.
Boris Ester

Moje selo se zove Narda.

Narda je jedno malo selo kod austrijske granice.

Narda je hrvatsko selo, ali već neg stari ljudi govore po
hrvatski. Međi domaći i roditeljima već po mađarski i
govore.

To da mi znamo po hrvatski, to ug bari - dediti znamo
nasljediti.

A zato je nam jako ~~spas~~ dobro da možemo otići biti
da breje naučimo hrvatski jezik.

Eva Kolonovits

Mursko Središće

LJETOVANJE OBNOVLJENO NA IZLOŽBI

U knjižnici Murskog Središća postavljena je izložba pismenih i likovnih radova učenika 3b razreda osnovne škole na temu ljetovanja. Izložba je dopunjena plodovima mora, koje su djeca prikupljala spontano boraveći s roditeljima na moru: izgledano kamenje s otoka Paga s mirisom na slano i plavo more, male i veće reljefne školjke iz Umaga i Šibenika, morska zvjezdača iz Josinovaca, račići iz Vodica, crnosmede ljuštore ježinaca, ali i zavičajno kamenje s rijeke Mure.

Citaonični prostor urešeh je opet ljupkim dječjim radovima te dražesnim uspomenaма koje poput sunca te svjetiljke pletiljke griju njihovu dušu s nostalgijom zbog prolaznosti i ushićenjem zbog ljepote. Sve je ovo idejno osmislila, s djecom priredila i aranžirala razredna učiteljica **Mirjana Mošmondor**. S neskrivenim zadovoljstvom pomoć u aranžiranju izložbe pružila joj je majka jednog učenika iz razreda **Suzana Goričanec**.

Tema ljetovanja redovito je zastupljena na satovima materinskog jezika, prirode i društva, te likovne kulture, a ovo je samo još jedan primjer skromnog doprinosa pedagoškoj praksi. Učiteljica je tako učinila radosnijim početak školske godine i oživjela još svježije dojmove s ljetovanja, ali uz žaljenje za ljetnim danima. Uz pravilo zornosti i demonstraciju prirodnih predmeta iz daljeg i bližeg zavičaja svoje domovine, oživjela je i pedagoški rad na govornim i pismenim vježbama te izradi ilustracija. To je probudilo dječju želju za

suradnjom, žed za isticanjem i uspjehom te ljubav prema prirodi i domovini.

Djeca su sama tražila predmete, donosila ih u školu, promatrala, opisivala i ilustrirala, a zatim je sve izloženo u čitaoničnom prostoru. Uspostavljena je veza knjižnice s roditeljskim domom i sve je dobilo važnost i postalo zanimljivo.

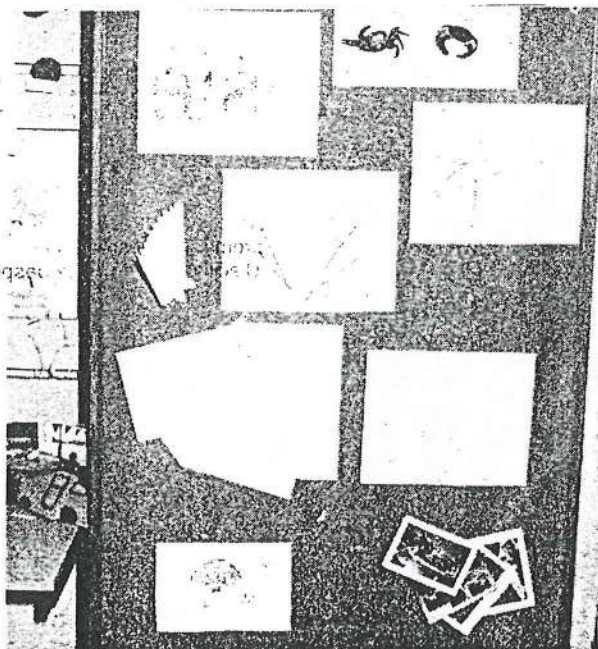
Djetetovo zanimanje: evc snažnog pokretača koji vodi sigurno i daleko (D. Pennac)

U dječjim pismenim sastavcima oživjele su miroljubive snene školjke u pijesku, u tišini i dubini mora rastu morski vrtovi; more ljuđa morską travu kroz koju ježinci šeću, račići natraške kreću, ružičasta zvijezda i meduzakišobran se susreću. Beskrájna plava pučina i galebovi bijeli, žar sunca...

Koliko draži i topline pruža hladno lice zavičajnoga kamena s rijeke Mure, oslikanog temperama i dječjim rukama osjeća se na živopisnim minijaturama plosnatoga i obloga kamena s izvornim dječjim idejama: krajolik, cipela, glava psa Dalmatinca, fičo i drugo.

Autorstvo su potpisali: **Tatjana Barat, Goran Dobranić, Sanda Bogdan, Matija Dodlek, Mario Fajfar, Ivica Goričanec, Stefan Husadžić, Ivan Janušić, Branimir Kodba, Petar Kraljić, Jelena Levačić, Mario Levačić, Goran Mikolaj, Deni Novak, Dražen Oršuš, Boris Perčić, Bojana Podgorelec, Goran Rajf, Petra Stojko i Aleksandar Tarandek.**

Barbara NOVAK
Snimio Siniša **BENCIK**

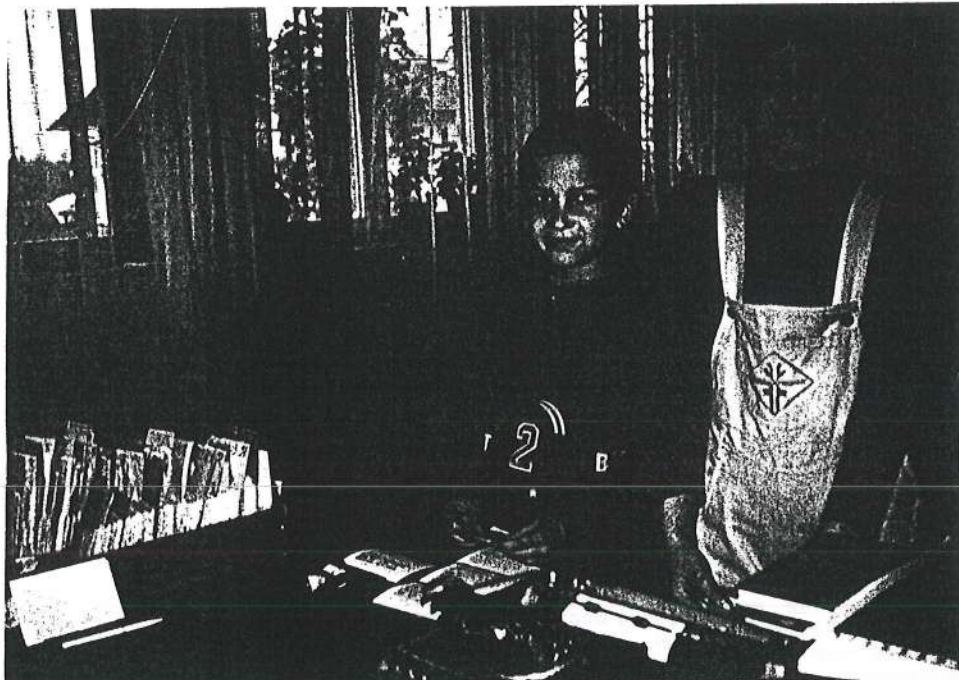
Izložci postavljeni u knjižnici podsjećaju učenike na radosti proteklih praznika

MAKSIM KALJAKIN (na fotografiji, lijevo)

Rođen je u Rusiji, živi 7 godina u Murskom Središtu. Ovdje je završio niže razrede osnovne škole, a sada polazi 5. razred.

Dobro govori hrvatskim jezikom, a ponekad s mamom Tatjanom razgovara ruskim jezikom.

Maksim rado dolazi u knjižnicu jer voli čitati knjige.

"Vještine služe životu, a mudrost životom vlada."

(Seneca)

Stigla je jesen. O njenim karakteristikama, "prokomentirali" su i rekli svoje mišljenje mališani iz privatnog dječjeg vrtića "DJEČJA MAŠTANJA".

MLAĐA MJEŠOVITA SKUPINA "Ptičice" (3.-5. g.);

ODGOJITELJI: Isabela Lisjak, Vladimira Marciuš

SARA VUGRINEC: Jesen je kad se častimo z jabukaj, hruškaj i slivaj.

LARA LISJAK: Paprike, paradajz, jabuke i šljive rastu u jesen.

ANTONIO PODKRAJAC: Jesen nam daje lišće, medeke, gljive i kruške.

INES ŽIVČEC: Ujesen imamo doma grožđe i beremo ga.

IVA BRAČKO: U jesen se vani skijamo.

KLARA HARAMINA: Jesen je dok pada lišće.

LEONA SRŠA: Jesen je dok pada lišće i dok je zima.

ANJA BAKAN: Lišće pada i žuto je u jesen.

APOLONIJA NEDELJKO: U jesen lišće pada i zima je.

LEA ŠANTL: Dok idu jabuke i dok su kruške.

PATRICIA MUNĐAR: U jesen pada lišće.

ANA GOJNIK: U jesen je vani kiša i zima.

MAJA NOVAK: Dok vani padaju kruške i jabuke.

STARIJA MJEŠOVITA SKUPINA "Pčelice" (5.-7. g.);

ODGOJITELJI: Ines Cilar, Claudia Matoša

MATIJA KODBA: Bere se grožđe, pada lišće, kruške i jabuke se zreliju, preša se grožđe.

RENATO KOVAČIĆ: Lišće pada, vjeverice jedu lješnjake i ptičice idu na jug. Voće i povrće se bere da se ne zmrzne i preša se grožđe.

TATJANA HASANOVIĆ: Grožđe se bere, lišće pada, preša se grožđe i vino se dela.

ELENA DAVID: Na vrtu beremo ~~salatu~~, mrkvu, krumpir i ciklu i nikaj više.

JULIJA BEK: Sunce sije, lišće pada, bere se grožđe, sve se pobere, oramo vrt da ne bi po zimi zmrznuo.

DINO HORVAT: Jabuke rasteju, grožđe se bere i dok se nabere imamo mošta. Lišće pada pa ga pobiramo.

IVONA VURI: Lišće pada, bere se grožđe, voće i povrće.

PETRA BRODAR: Jabuke, paradajz i grožđe se bere.

ELIZABETA NEDELJKO: Grožđe se bere. Slaže se mošt i pijemo ga i onda se pretvori u vino.

PETRA BEDIĆ: Prvo naberemo grožđe, vrtimo ga, onda grožđe stoji i složi se mošt.

DINO HORVAT: Deda je zmerio mošta i kroz lukju je teklo v lagev.

KIŠA

JEDNA KAPLJICA - TO JE KIŠA.

KAPLJICA PALA NA KIŠOBRAN,
KAPLJICA PALA NA TRAVU
I SJELA JE NA JEDAN CVIJET
DA GA POLJUBI.

ZATIM JE OTIŠLA DALJE DO DJEVOJČICE
DA JE PODRAGA.

PRONAŠLA JE SVOJU PRIJATELJICU
KIŠNU KAPLJICU IVANU
PA SU SE ZAJEDNO IGRALE SKRIVAČA.

DRUGA KAPLJICA
NA ZEČIĆA KAPNE,
A ON SAMO GLAVOM ODMAHNE.

KAPLJICE SU ZATIM
OTIŠLE KOD VJETRA
I ZAMOLILE GA DA IM NAPRAVI FRIZURU.

U VRTU SU OBUKLE HALJINE
ŠARENE,
KRASNE,
PA SADA PLEŠU
I VESELE SE
ZAJEDNO SA CVIJEĆEM.

EČJE GOVORNO STVARALAŠTVO

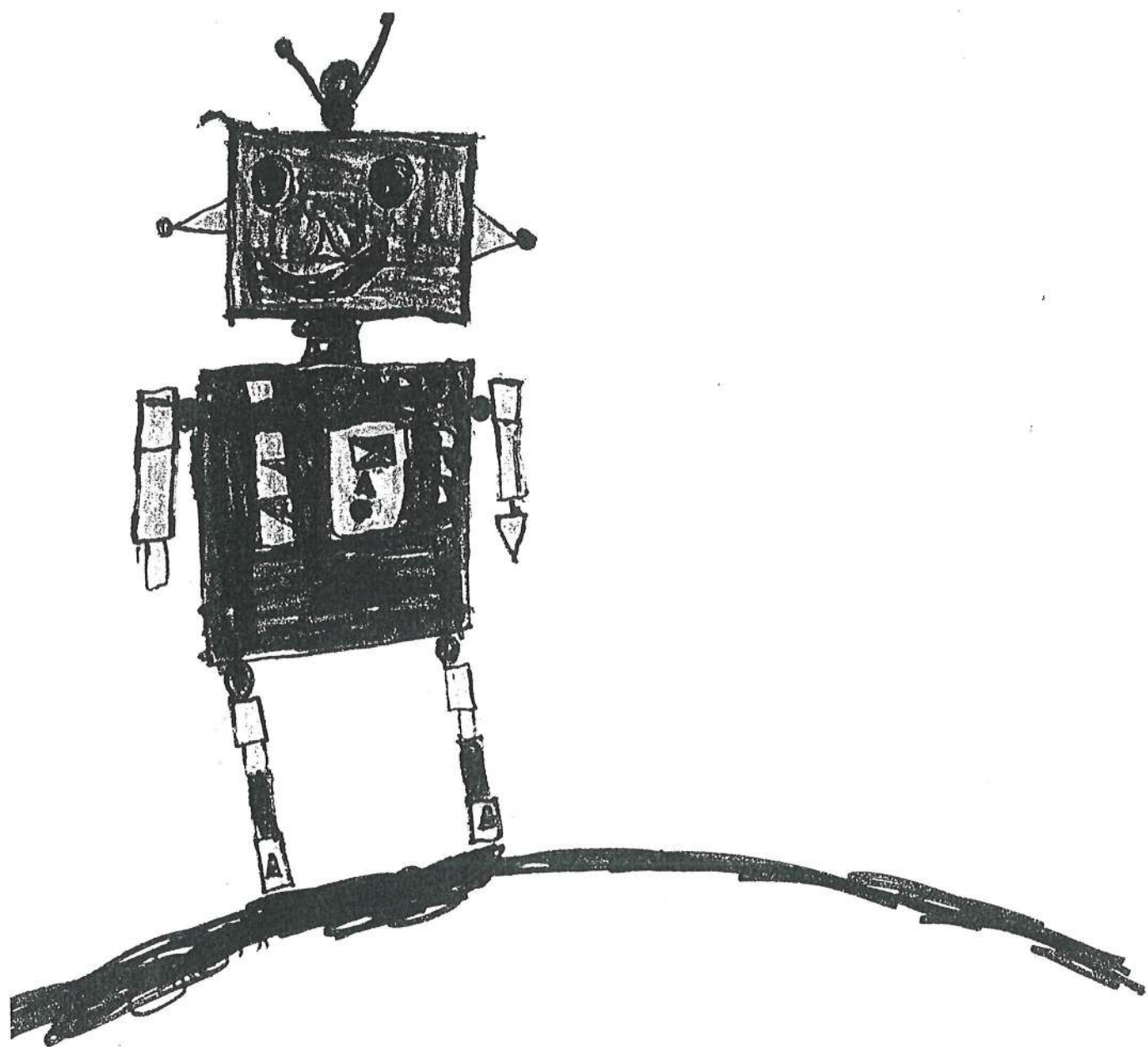
KTORIJA, REA, KRISTINA, IDA, KATARINA, PETRA, JANJA, DAVID, LUKA NOVAK)

Dječji vrtić "Maslačak"

AKO SAM DOŠAO NA SVIJET

- Luka: Iz maminog trbuha.*
- Leila: Rodila me mama u bolnici. Kako? Izvade te doktori iz trbuha, iz lulike.*
- Lea: Mama me zrodila, u bolnici u Čakovcu. Mama i tata se zagrle, te je mama jela, te sam ja zrasla u trbuhu. Mama je raširila noge, te su me zemali.*
- Nino: Ha, ha, ha. Mama me narodila v črejvi, v bolnici.*
- Nikola: Ne znam.*
- Karlo: Z rodom. Tata mi je rekeo ka me roda dejla v korpu. Korpu je stajla v našem dvoru i onda ju je našao tata.*
- Viktorija: Mama me narodila u bolnici u Čakovcu. U trbuhu sam se stvorila iz jedne male kuglice. U trbuh ju je stavio doktor. Doktori su me povukli van iz pipike.*
- Katarina: Narodila me mama u bolnici. U trbuhu sam se stvorila iz kukulja, to mi je rekeo moj tata i mama. Van sam išla iz pišuline.*
- Valentina: Mama me narodila doma.*
- Neno: Mama me dopelala z autom.*
- David: Z raketom. Onda su me mama i tata iskali i onda sam došao na svijet.*

Dječje govorno stvaralaštvo
Dječji vrtić "Maslačak"

IJAN VURI: "Robot"

ROBOT

ROBOT NIJE ŽIV.

ROBOT JE IGRAČKA NA BATERIJE.

ROBOT JE OD ŽELJEZA.

ROBOT JE SIVI, ALI NE SAV.

ROBOT IMA KOCKASTU GLAVU, TIJELO KAO PRAVOKUTNIK,
A ISTO TAKVE IMA RUKU I NOGE.

NA GLAVI IMA KACIGU, NA NOGAMA ŽELJEZNE ČIZME.

MOŽE GOVORITI, ALI NEKAKO ČUDNO, ONAKO... SPORO.
DA BI MOGAO GOVORITI IMA UGRAĐEN NEKI APARAT,
PUN ŽICA.

IMA U SEBI MOTOR KOJI GA POKREĆE.

MOTOR POKREĆU BATERIJE.

MOTOR NE POKREĆE NITI STRUJA, NITI BATERIJE JER BI SE
ONE BRZO POTROŠILE. NE ZNAM ŠTO POKREĆE ROBOT.

ROBOTA JE IZMISLIO NEKI DJEDA.

ROBOTI SU OPASNI JER SU ŽELJEZNI I MOGU NAS STISNUTI
ZNAŠ ONAKO....

ROBOTI ŽIVE U DVORCU.

Dječje govorno stvaralaštvo

Dječji vrtić "Maslačak"

DRAGA MARTINSKA VEČER

Komaj smo se i prekomaj dočakali tvojega slavnoga godovna. Zato se obračam: vam dragi moji vinski pajdaši, tebi Martinska večer i tebi Sveti Martin šteri buš nam v ovoj delikatnoj kumoviji pomogel i naše prošnje uslišal.

Dosti nam je časa krolilo v želocima od falingi tvojega zmočenega mošteka, šteri je samo kipel i kipel, i kalni je bil. Puno ti moramo zahvaliti, dragi naš vinski krstitel, šteri si nam otkril časa, ki bu nevaljanu kaplicu mošta prevrgel vu poštnu kaplicu dobrega vina. a to je za praf, radost i yeselje za sve vinoljubno čovječanstvo.

Išče od rimskoga časa, da je Sveti Martin pred poganima bejžal, i da su ga sejedno prijeli, ali ga je od pogibeli zbavilo to kaj je pune podrume dobrega vina imel, tvoje slavno godovno, draga Martinska večer, spasonosni je moment v životu sakoga ljubitelja dobre kaplice.

Zato, brati i sestre, i vi vinski pajdaši idemo toga našega židova Mošta, izbaviti od poganske krvi i prekrstiti ga v plemenitu kaplicu dobrega vina.

Natočite si kupicu toga poganskoga vohuna, kaj za krštenika operete žvegle od sih nesnagi i paučini sušnoga časa.

X X X

Drage vinske sestre i pajdaši, ponavljajte za menom zaziv "OSLOBODI NAS"

Od mlaja vinskoga.....	oslobodi nas
Od duhe nerednoga lagva.....	oslobodi nas
Od noroga derektora.....	oslobodi nas
Od drožđa i berse.....	oslobodi nas
Od delanca iz žveple, tropa i cukora.....	oslobodi nas
Od vina šteroga niti sami gazdi nečeju piti.....	oslobodi nas
Od podrumari šteri niti jednoga trsa nemaju.....	oslobodi nas
Od glavoboljčeka i laktosukca.....	oslobodi nas
Od šmarnice ceplene sekirom.....	oslobodi nas
Od hedervarijusa od šteroga se po zidu pleze.....	oslobodi nas
Od delanca v šteri mušice nečeju niti srat iti.....	oslobodi nas
Od vinari šteri saki den v apoteku hodiju.....	oslobodi nas
Od vina šteromu je grozdje samo dalka rodbina.....	oslobodi nas
Od špricara v šteromu se ribice i punoglavci najdeju.....	oslobodi nas
Od vina od šteroga se čoveku nanagloma hlače prefarbaju.....	oslobodi nas
Od vinari šterima žene ključa od podruma skrivleju.....	oslobodi nas
Od transa vinskoga.....	oslobodi nas
Od šokantne žeje.....	oslobodi nas
Od Martinja bez poštene kaplice vina.....	oslobodi nas

Veudar pak si, dragi brati i sestre, i vi vinski pajdaši, spijte za zadnji put, sve moštovske farbe i duhe, fele i vohe, pak si v kupice natočite krštenika šteri bu se v vašoj roki, iz poganskoga mošta preobrnul v poštnu vinsku kaplu.

X X X

DRAGI MOŠTEK – ŽIDOVSKO DETE

Mi smo za tebe pokorno skrbeli celo božje leto, i isto te tulko časa delali, cartali, lečili, pazili i lišpali.

Veždar pak je došlo vreme da prejdeš iz svoje poganštine vu kapljicu poštenoga vina.

Vu času dok smo te prešali, vu tebi se je, dragi moštek, kupala i muha i osa, i sršen i bumbar, i črv i mušica i još kaj kakši neredni stvor.

Nije ti bilo lefko, jer smo te trgali, družgali, tiskali, žmekavali, prešali, selili i potkajali.

Od muke si skeščel, tuhnel, kuhal, vrel i brundal, i do denešnjega dneva, kajšteripot kaputa obrnul.

Veždar pak je došel čas, da se očistiš od sih grešnih feli i deli, vohi i farbi, teki i fajti, i da nam postaneš prijatelj, šteri nas bu krepil i tješil, hrabil i grel, šteri bu nas veselil i dušu nam napajal.

Vu to ime, ja te krstim vu ime oca vinara, sina podrumara, ki po grabi hara i duha ki kuha te vinskoga potepuha, dok te ne popije ki te mrzel nije, a ne mogel prije, dok ga pokrili nije, grobni kamen.

Dragi vinski prijatelji i poštovane sestre, nega već mošta, veždar je negdašnji poganin pravo dobro vino, i svi ga skupa na štatutski način, vu ime krsta do maloga prsta, kumski spijemo.

X X X

Ovu smo okrepu dugo čakali i veždar ga nebumu žalili niti se nanujali već ga bumo pili i z njim se veselili. Vu to ime, rečimo Martinskoj večeri išče ove naše prošnje, a vi kumi, brati i sestre odgovarajte s "USLIŠI NAS".

Da niti jedne gorice nigdar ne pozebeju.....	usliši nas
Da se si delanci v ščavu obrneju.....	usliši nas
Da se svoj vinskoj brači beneficira staž.....	usliši nas
Da se svu vinsku braču oslobodi od poreza.....	usliši nas
Da se svoj vinskoj brači povisi plača, penzija i socijalna pomoć...	usliši nas
Da policija denes pokažnjava sve one koji trezni voziju.....	usliši nas
Da se obratiju svi koji denes tožni smrdiju pre kiseloj vodi.....	usliši nas
Da si šmarnica oženi ježa a pes da joj bude črnogorski kum.....	usliši nas
Da vinari ne konkuriraju Jezušu Kristušu šteri je iz vode vino napravil..	usliši nas
Da svi šteri hodiju v krčmu pit orandjadu, plačaju depozita.....	usliši nas
Da se vrne iz invalidske penzije i ponovo aktivira veresija.....	usliši nas
Da se svima šteri budu ove noći v jarku spali, izda pismena i tekuća pohvala..	usliši nas
Da si skupa zdižemo kupicu dobrog vina sakodneвно i sakonočno od veždar, do novoga Martinja.....	usliši nas

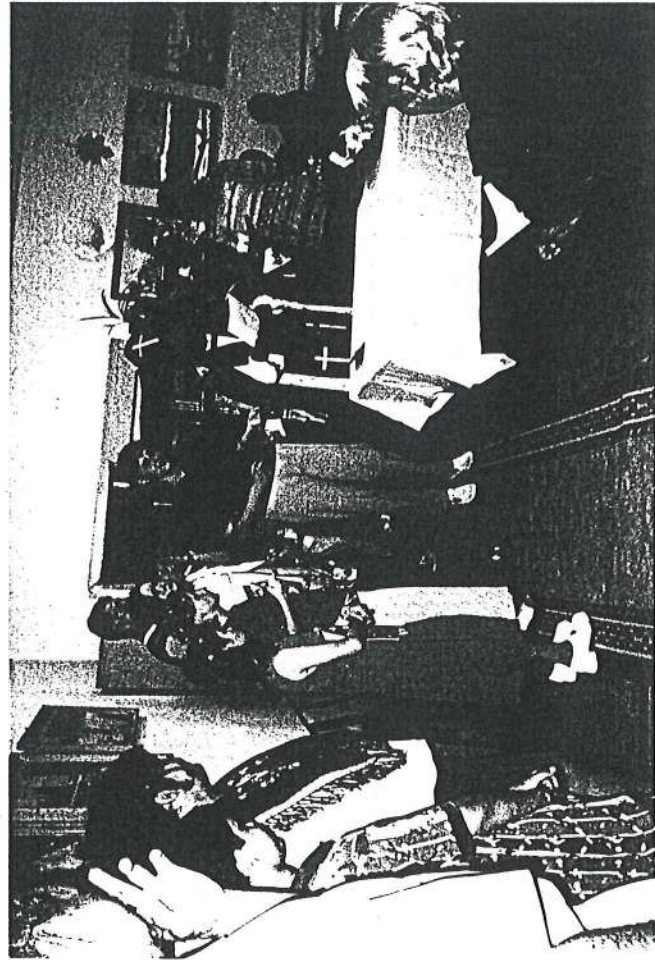
Tak, dragi moji vinski brati i sestre, natočite si kupice z novim vinom i nazdravite Martinskoj večeri, Svetomu Martinu i svim svojim podupirateljima šteri vas hrabriju da ustrajete dok ste u vinoljubnoj aktivnosti na izmaku snage.

Martinska bu nas večer preporodila, Sveti Martin je našega vinskoga prvijenca izbavil od poganštine, a mi ga bumo pili, sve dok nam grobar prek riti ne hiti zadnju grudu zemle i dok bu z lagva tekla zadnja kapla vina.

ŽIVELI

Kolko kaplic – tolko let

Prema kazivanju DRAGUTINA KOČILE
iz Donjeg Koncovčaka

LIKOVINA ULKOVA

GORNJEG MEĐIMURJA

MURSKO SREDIŠĆE

**2. SAMOSTALNA
IZLOŽBA SLIKA
DRAGUTINA LEVAČIĆA**

TEMA - "MURA"

"GRADU ZA ROĐENDAN"

GALERIJA
KNJIŽNICE I ČITAONICE
MURSKO SREDIŠĆE

11. SVIBNJA – 11. LIPNJA 2000.

DRAGUTIN KOČILA demonstrira narodni običaj "Vincekovo"

POPIS RADOVA:

Uz drugu samostalnu izložbu Dragutina Levačića

1. Mlin na Muri
2. Mlin na Muri zimi
3. Labudi na Muri
4. Labudi na Muri
5. Divlje guske na Muri
6. Divlje guske na Muri
7. Mura ujutro
8. Mura u proljeće
9. Murski čun
10. Most na Muri
11. Most na Muri
12. Mura zimi
13. Mura zimi
14. Mura zimi
15. Mura zimi

Prošlo je tek nešto više od godine dana od prve samostalne izložbe (prosinac 1998.), a Dragutin Levačić predstavljala nam se već drugom samostalnom postavom. To samo potvrđuje da je u Dragutina neiscrpna stvaralačka energija, nikad zadovoljena želja da nam se na sebi svojstven način, slikarskim kistom i paletom boja, predstavi svojim novim djelima. Dok je za prvu Dragutinovu izložbu bila karakteristična raznovrsnost tema, druga je izložba tematski vezana isključivo za Muru, tu nepresušnu inspiraciju umjetnikova likovnog izričaja. Dragutin kao da je opsjednut ovom rijekom, ljepotom njezinih obala, vodenicama kojih više nema, mostovima koji su nekada povezivali njezine obale a danas postoje još samo u sjećanjima starijih mještana.

Bilo da se radi o šarenilu srpanjskih murskih pejzaža ili o gotovo crno-bijelim siječanskim motivima, Dragutin ih u svom umjetničkom zanosu, gotovo s istim žarom prenosi na svoja platna. Njegove vodence svjedoče o minulim, ali ne tako davnim vremenima, kojih se neki od nas sjećamo s nostalgijom, njegovi mostovi (srušeni željeznički most 1941. godine, drveni most) imaju gotovo snagu dokumenta.

U nadi da će Tvoja ljubav prema likovnom izražaju, Tvoj neumorni stvaralački duh rezultirati još brojnim likovnim djelima, već se unaprijed veselim i Tvojoj trećoj samostalnoj izložbi.

BRANČNI PAR DRAGUTIN I BOSILJKA LEVAČIĆ, SVOME GRADU U POVODU NJEGOVA DANA POKLONILI VRIJEDNU IZLOŽBU SVOJIH RADOVA

Ponovno je u razdoblju od samo mjesec dana izložbeni prostor središćanske Gradske knjižnice i čitaonice bio premalen da primi sve one koji su u četvrtak (11. svibnja) željeli prisustvovati zanimljivom i vrijednom kulturnom događaju. Pa, što se to tako značajno zbilo da je toliko Središćanaca pohrillilo u središćanski "hram kulture"? Dva su sigurno razloga. Prvi je što je bračni par Bosiljka i Dragutin Levacić priredio otvorenje izložbe svojih radova. Dragutin se predstavio s 15 slika na temu "Mura", kojima bilježi značajne događaje vezane

Dragutin i Bosiljka Levacić (u sredini) sa gradonačelnikom i predsjednikom Gradskog vijeća

Čista Mura još samo na slikama

uz ovu "globoku" vodu, ali i one nastale u mašti. Mlin na Muri, divlje guske i race na Muri, te mostovi na Muri, oni srušeni i sada stojeći stvarnost su koje je iz osobnih mladenačkih sjećanja i sa starih fotografija Dragutin prenio na platno. Obraćajući se gostima Dragutin je sa sjetom izgovorio žalosni istinu. - Mura, lijepa i čista. Bistra i puna života nestala je u stvarnosti. Ostala je zablježena samo na mojim slikama, rekao je autor. O autoru i slikama govorio je prof. Darko Celec, naglašivši da je Levacić svojom nescrpnom stvaralačkom energijom (ovo mu je u već drugu izložba od 1998. godine) na sebi

svojestven način "iz Mure" uzео samo dio nepresušne inspiracije koju ova rijeka vezuje uz sebe.

S jednakom radošću nazočni su pozdravili i izložbu ručnih radova Dragutinove supruge Bosiljke. Ona se predstavila s dvadesetak radova u tehnici kvadriranja, što je samo manji dio umjetnina koje je Bosiljka izradila u minulih desetak godina. Tačbietiči raznih boja, uzoraka i veličina, te sve vrste cvijeća Bosiljkin su izričaj štovanja i ljubavi prema svemu što je okružuje. Bosiljka je zapravo žena koju vole ili poštuju svi Središćanci. Poduzetna, uspješna, vedra i uvijek spremna drugome pružiti po-

(Stjepan Mesarić)

Izlagali Bosiljka i Dragutin Levacić

Povodom proslave Dana grada, u četvrtak je u prostorima Gradske knjižnice i čitaonice Mursko Središće upriličena zajednička izložba radova Bosiljke i Dragutina Levacića.

Zanimljiva kombinacija 15 izloženih likovnih radova Dragutina Levacića s temom Mure i murskih pejzaža i tematski različitih, koncem kačkanih motiva i ukrasa Bosiljke Levacić, bila je zasigurno najposjećenija priredba proslave Dana grada.

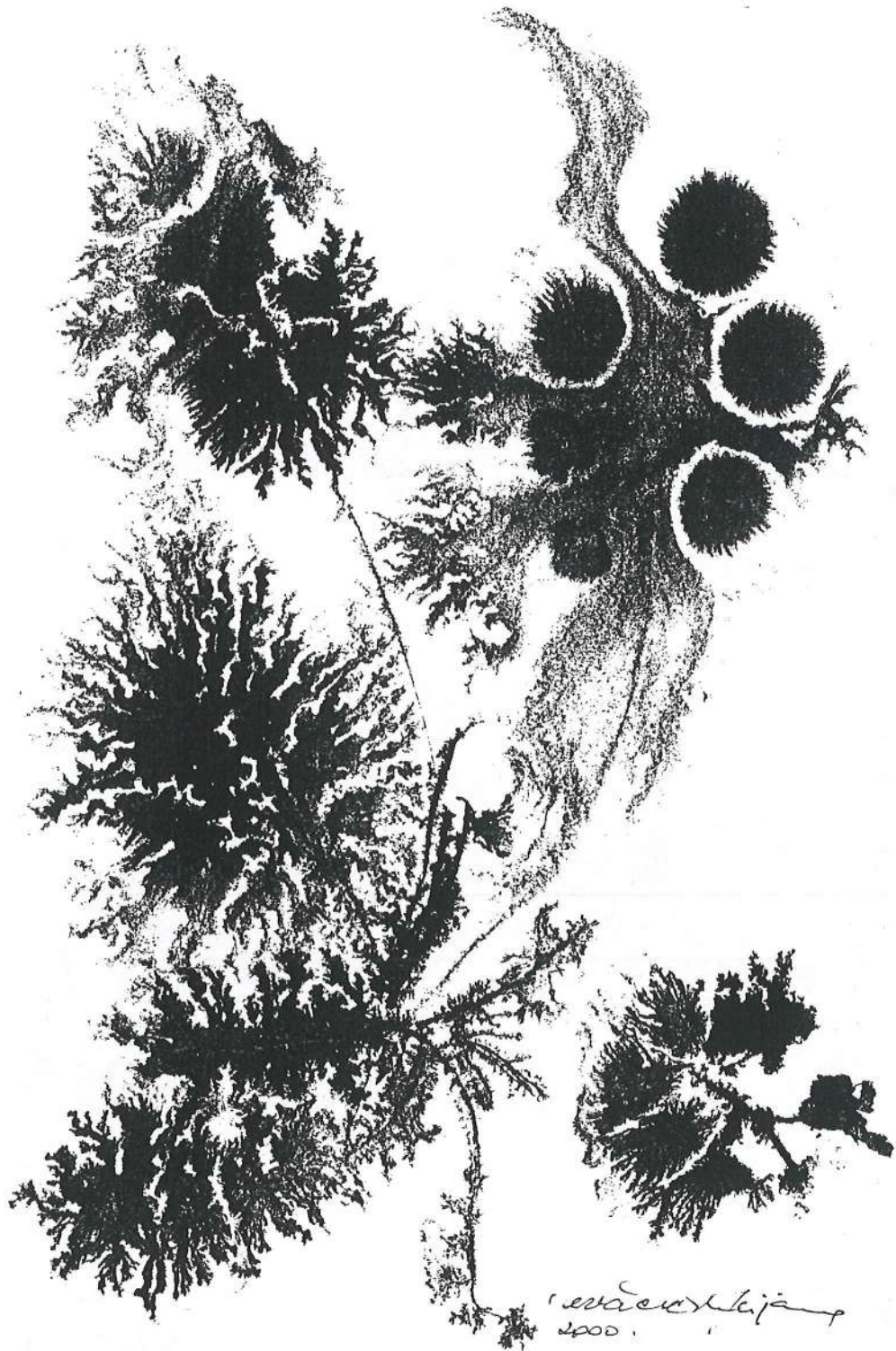
Prigoda je iskoristena i za promociju 5. broja knjižničkog časopisa "Čitateļ", ambicioznog ostvarenja kojeg je "dobri duh" ravnateljica Knjižnice Barbara Novak. (vt)

Iz lista "MEĐIMURJA"

Dragutin Levačić član je tamburaške sekcije KUU "Mura", drugi s desna

Umjetnički rad Julijane Levačić: tehnika laviranog tuša
Izložba održana u Gradskoj knjižnici od 10.04. - 10.05.2000.

"Jednostavno vjerujte sebi, onda ćete znati kako živjeti."

Posjete izložbi JULIJANE LEVACIĆ

Čitatelj, broj 5.

Gradu za rođendan učenici, sudionici literarnog natječaja naše knjižnice, poklanjaju pregršt stihova kojima na svoj, dječji način progovaraju o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti svog kraja.

Lirske horizonte i motivske vidokruge mali pjesnici nisu iscrpili. Njihove nesputane autentične slike zavičajnog miljea doživljene su na iskren i topao način u osobito sentimentalno idiličnom ozračju na jeziku najbližem i srcu priraslom-zavičajnom, kajkavskom idiomu.

Koji su to motivi ?

Labudovi na Muri ili literarno iskusniji pandan «Ružno pače» na Muri, čmele, roda, sinokoša, tratinčica, stori most, dedekov melin i još mnogi dugi detalji pejzažnih minijatura. Prpošne pejzažne slike kod učenika starije dobi zadobivaju individualnu komponentu u realistično socijalnom okviru. Autentičnost mjesnog ambijenta otkrivaju nam pjesme vezane uz život u Peklenici (Peklenica, Moja vulica v Peklenici), uz život u Hlapičini sa načešćom evokacijom dijela uz Muru, tzv. Laštreca, uz život u Svetom Martinu na Muri, a sve one odišu radošću i razigranošću dječje čarolije i igre prepune personificiranih kolorističkih tonova. Autentičnost serjojnskog pejzažnog ambijenta ostvarena je slikama Bundeka, Halde, Frgova, Sinokoše,

Rudora... U pjesmama se isprepliće prošlost, sadašnjost i budućnost. Poneke pjesme najkonkretniji su indikatori sadašnje situacije koja je ipak ostala u uskoj vezi sa prošlošću, osobito rudarstvom. Na te rudarske dane podsjećaju nas pjesme Rudor, Halda, Negda, a impulzivniji socijalni iskaz u današnjem realitetu nalazimo u pjesmi Zakaj dela nejma? u kojoj se na kraju, na tipičan dječji, naivan i iskreno shvaćen način autorica pita: »Zakaj nebre saki delati ak¹ oče?

Veći je broj pjesama pretežno narativno pripovjedne strukture, monolognog ritma. Tek pokoja pj. slika odiše iznenađujućim ritmičkim krojem i novim izrazima, kao npr. u pjesmi Tratinčica.

Osvjetljujući svijet svoga užeg zavičaja, učenički su ostvarili tek pokušaji da se zabilježe sjećanja i ostvari reminiscencija na djetinjstvo naših baka, djedova, roditelja koji će se vjerojatno nostalgично prisjećati mnogih kutaka svog nezaboravnog djetinjstva. Svi se vi sigurno sjećate: Pošnika, Gmajne, Slatini, možda ste tamo nekad čuvali krave, i uz različite igre kao npr. bencekovanje provodili svoje mlađe dane, vjerujem da malen broj ovih naših autora zna da se zdravstvena stanica nalazi na Ogrnicama, da ste hodali « na pole» na Poleve, Štuk, Tanturuške, Štrkovijak, Gorji krč, zaljubljeno šetali po Donjem Fusku, a da nikomu niste željeli da ide Vizvor- to je značilo da ide na groblje. Ovo su samo neki primjeri lokalizama koje moramo očuvati da se ne zaborave, jer time zaboravljamo i svoju prošlost i svoju vrijednost.

Na kraju bih htjela zaključiti da moramo uložiti više napora kako bi očuvali svoj mjesni govor, sustavnije ga učiti, kako bi savladali sve njegove značajke (fonološke, morfološke i sintaktičke) i kako bi svoj mjesni idiolekt počeli doživljavati jednakovrijedno kao i svaki drugi jezik, jer svi govori kojim govore Hrvati u bilo kojem kutku zemlje, pa i izvan naše domovine - čine hrvatski jezik. Ovaj govor je ipak nama najbliži, sa njim su živjele naše bake, pradjedovi, to je jezik naših predaka pa bi nam trebao biti najvrijedniji na svijetu.

Ovim putem želim zahvaliti gospođi Barbari Novak, malim pjesnicima, njihovim voditeljima i svima koji su odnjegovali, podržali i održali interes za očuvanje naše lokalne kajkavštine i kulturne baštine uopće.

Evo, dokaz da postoje ljudi koji vjeruju u svoj kraj, njegove ljepote su i pejsaži međimurskog kolorita gospodina Levačića.

Vraćanje svojim izvorima i svom iskonu početak je potrage za našom srećom u stvaranju zavičajnog duhovnog bogatstva.

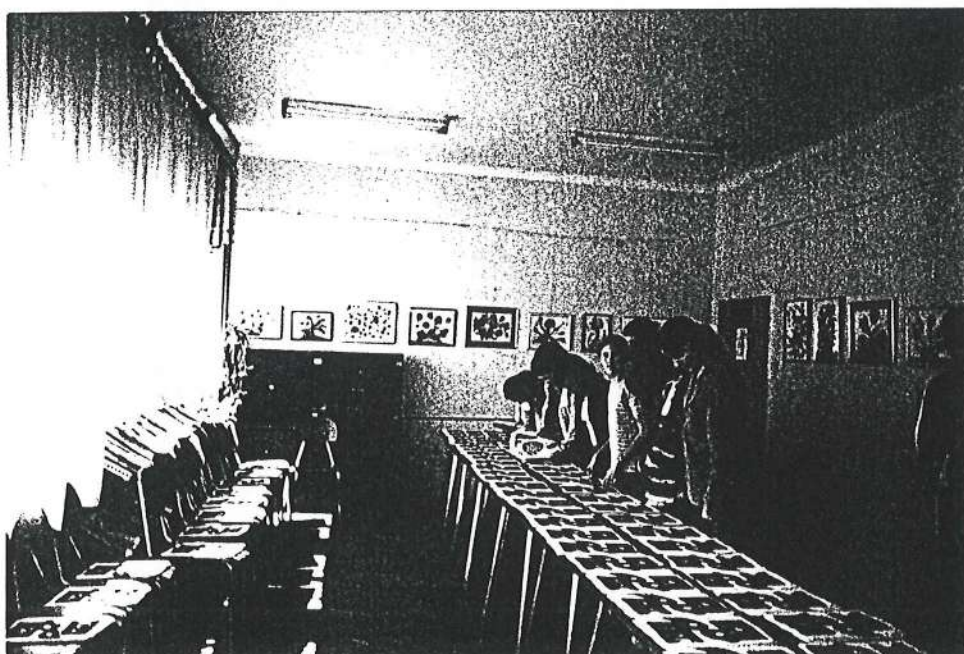
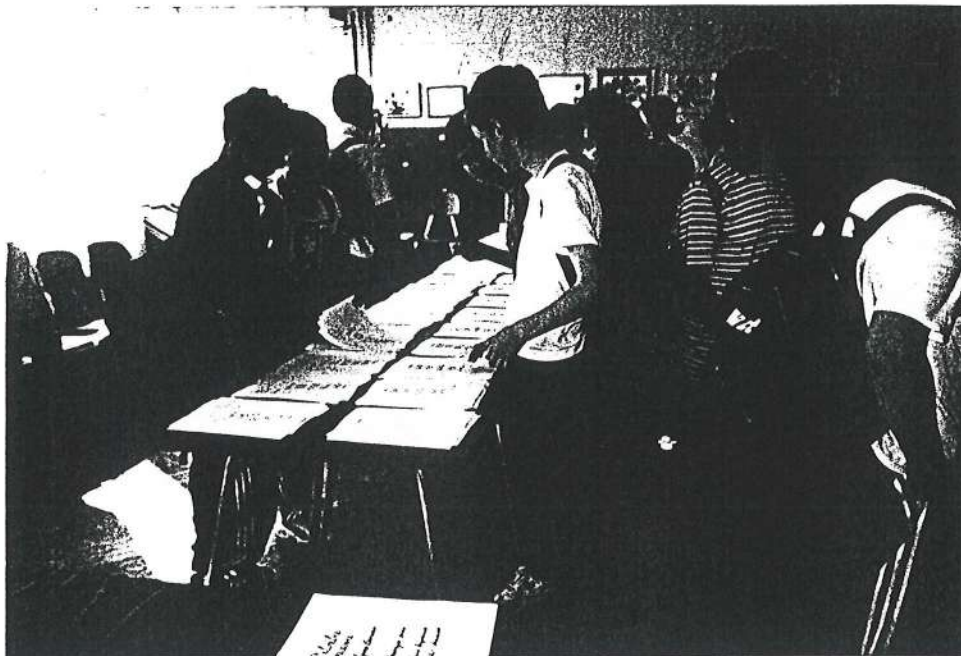
Sonja Vršić, prof.

**GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA
MURSKO SREDIŠĆE**

Novi broj »Čitatelja«

U povodu Dana Grada Mursko Središće, Gradska knjižnica i čitaonica Mursko Središće izdala je novi "Čitatelj", 5. po redu list za promicanje kulture, stvaralački rad, edukaciju, informiranje i zabavu. Nakon više nego odličnog primjerka posvećenog blagdanu "Uskrsa" teško je bilo učiniti nešto jednako dobro. No urednica Barbara Novak i njezini suradnici (učenici i mentori) ovaj put su postigli zavidnu razinu. Novi "Čitatelj" prepun je učeničkih radova posvećenih domovini, svom gradu te nezaobilaznoj rijeci "Muri". Zanimljivost ovog primjerka je što djeca opisuju na izgled sitne stvari, kao što su njihovi vrtovi, ulice, životinje... Na primjer, vrlo je dobro opisan "Laštrec", dio naselja Hlapičina koji je ekološki vrlo ugrožen. Damjana Zadravec, učenica 3. b. razreda u svojoj pjesmici "Negda" opisuje prošlost Murškog Središća, a osobito je upečatljiv odlomak koji glasi: "Negda je Mura važna prometnica bila, a ve je zoto, ka se Slovenci i Hrvoti svodijo". Voditeljica Barbara Novak, izvještuje da je "Čitatelj" uvršten u međunarodni "ISSN" standard te od sada nosi identifikacijski serijski broj. (S. Mesarić)

**Iz "MEĐIMURSKIH
NOVINA"**

Snimila:
Barbara Novak

"Štogađ možete ili mislite da možete, započnite. Hrabrost ima genii. moć i magiju u sebi."

Svečana promocija knjižničnog glasila: "ČITATELJA", br.5

SUDIONICI LITERARNOG NATJEČAJA:

OŠ "DR. VINKA ŽGANCA" VRATIŠINEC PŠ GORNJI KRALJEVEC:

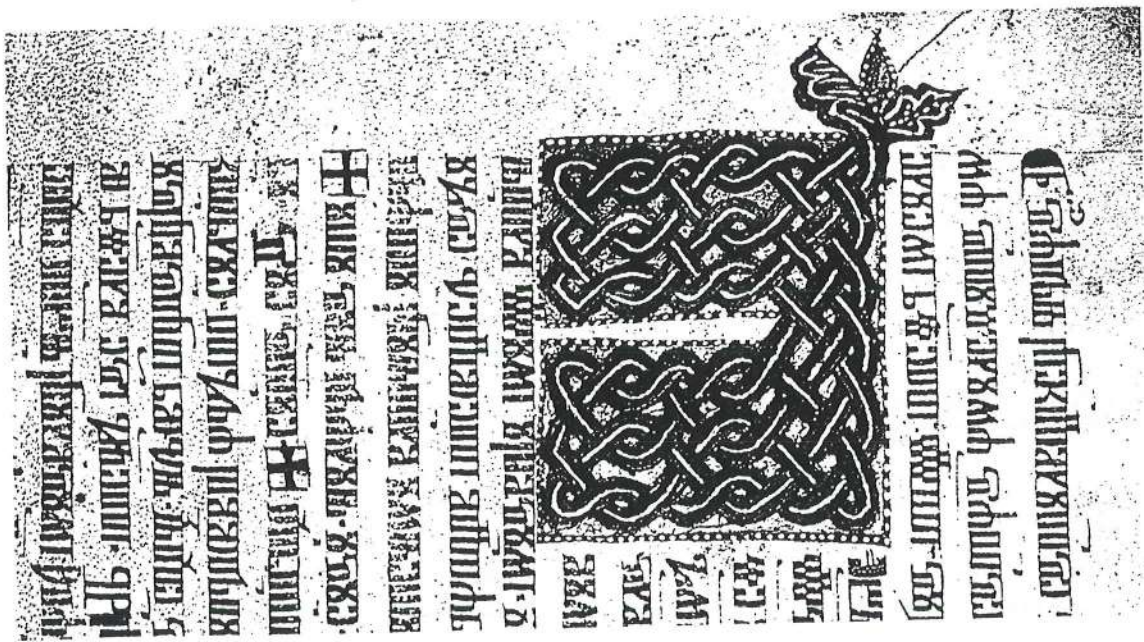
			UČITELJI MENTORI
Granatir Filip	3. raz.	"Dimnjačar"	Šlehta Anica
Tkalec Hrvoje	3. raz.	"Seljok"	Krčar Spomenka
Kolarić Martina	4. raz.	"Kulinje"	"
Tkalec Damir	4. raz.	"Stori mlin"	"

OSNOVNA ŠKOLA MURSKO SREDIŠĆE: PŠ PEKLENICA:

Mesarić Marinela	4. raz.	"Vu vočnjaku"	Novak Petar
Mesarić Petra	"	"Vu vrtu"	"
Šinko Jelena	"	"Čmelijek"	"
Vinković Florijan	"	"Električar"	"

OSNOVNA ŠKOLA MURSKO SREDIŠĆE:

Rad družine: Divac Natali Šimonka Štefan Vinko Tamara	2. b.	"Što kaj dela?" "Što kam ide?"	Mošmondor Mirjana
Bedi Marko Čančar Ana Feher Enes Repalust Anja Sabo Josip	3. a.	"Jesen" "Brotva" "Mlin" "Jesen" "Mužikaš"	Čalopa Vesna " " " "
Čilar Nataša Frančić Sanja Turk Manuela Vugrinec Mateja	3. b.	"V protuletje" "Brotva v mom zavičaju" "Brotva" "Brotva v mojem kraju"	Dobranić Andrea " " "
Zdravec Damjana	4. b.	"Jesen"	Husadžić Milka
Antolašić Tamara Belši Luka Kalanjaš Svjetlana Krklec Marina Mikolaj Renata Rihtarec Tihomir Škvorc Benjamin Špoljarić Ivana Turk Zoran	5. a.	"Cekar" "Na ribičiji" "Međimurci" "Preprovljamo se za gorice" "Brotva" "Brotva" "Kaj se dela v mojem zavičaju" "Melin" "Brotva vu *Kautu*"	prof. Sonja Vršić " " " " " " "

"To se zna, da je knjiga od pamtlivieka svagdje bila u časti."

BRILIĆ-MAŽURANIĆ, Ivana "SUMA ŠTITI BOKOVA"

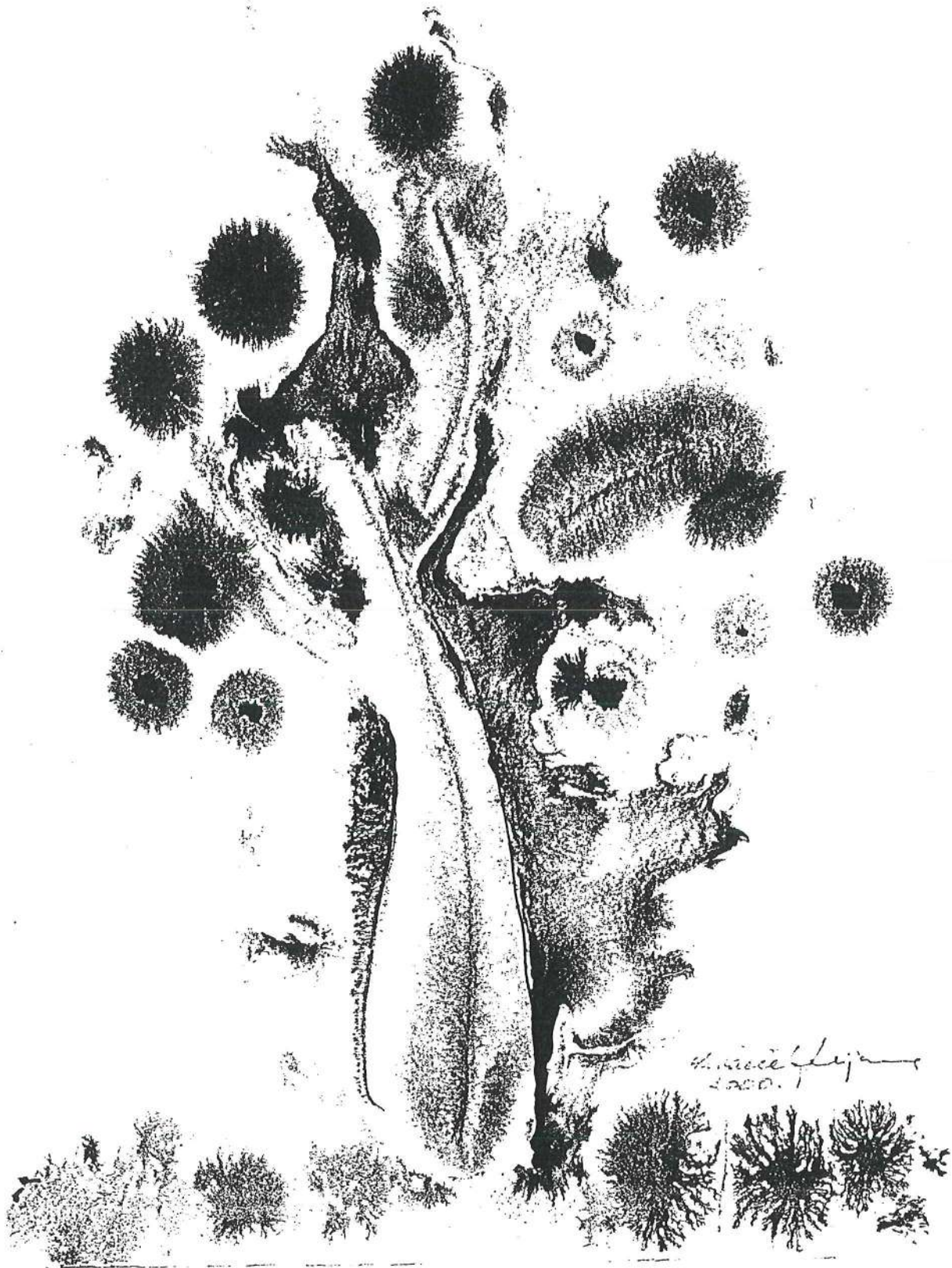
OSNOVNA ŠKOLA MURSKO SREDIŠČE:

UČITELJI MENTORI:

Filipan Dunja	6. b.	"Brotva"	Leček Ivan
Goričanec Ivica	"	"Moj deda"	"
Sklepić Ana	"	"Slafki jesenski posel"	"
Strojko Martina	"	"Brotva"	"
Turk Dora	"	"Jesenska dela"	"
Bičanić Anamari	6. c.	"Rafingerač"	prof. Sonja Vršić
Bogdan Sanda	"	"Brotva"	"
Cmrečak Anđela	"	"Mlinar"	"
Horvat Melanija	"	"Jesen"	"
Murković Ivan	"	"Jesenska pesma"	"
Presečan Daniel	"	"Šoštar"	"
Stojko Ivana	"	"Jesen v goricaj"	"
Braniša Tomislav	7. a.	"Životarenje nezaposlenih"	"
Žnidar Nikola	"	"Mloda jesen"	"
Dobranić Ivan	7. b.	"Šoštar"	"
Nađ Dejan	"	"Nezaposleni"	"
Novinščak Jura	"	"Bratva"	"
Premoša Lana	"	"Kak se cekri dejlajo"	"
Srpak Karmen	"	"Gorice"	"
Škvorc Andreja	"	"V šumi"	"
Žalar Denis	"	"Mlinar"	"
Leyachić Dolores	8. a.	"Šnajder"	Leček Ivan
Novak Dajana	"	"Mešter"	"
Perčić Vedran	"	"Poštar"	"
Turk Aleksandra	"	"Negda zdavnja su hižice delali"	"

OSNOVNA ŠKOLA SVETI MARTIN NA MURI

Kristina Bogdan,	5. a	" Cestar"	Ksenija Perčić
Josipa Brezničar	5. a	" V rudniku"	"
Barbara Kralj	5. b	" Moj deda"	"
Petra Mesarić	5. b	" Na Muri"	"
Dalija Vnuk	5. b	" Pralje"	"

Microcellular
1880. 1